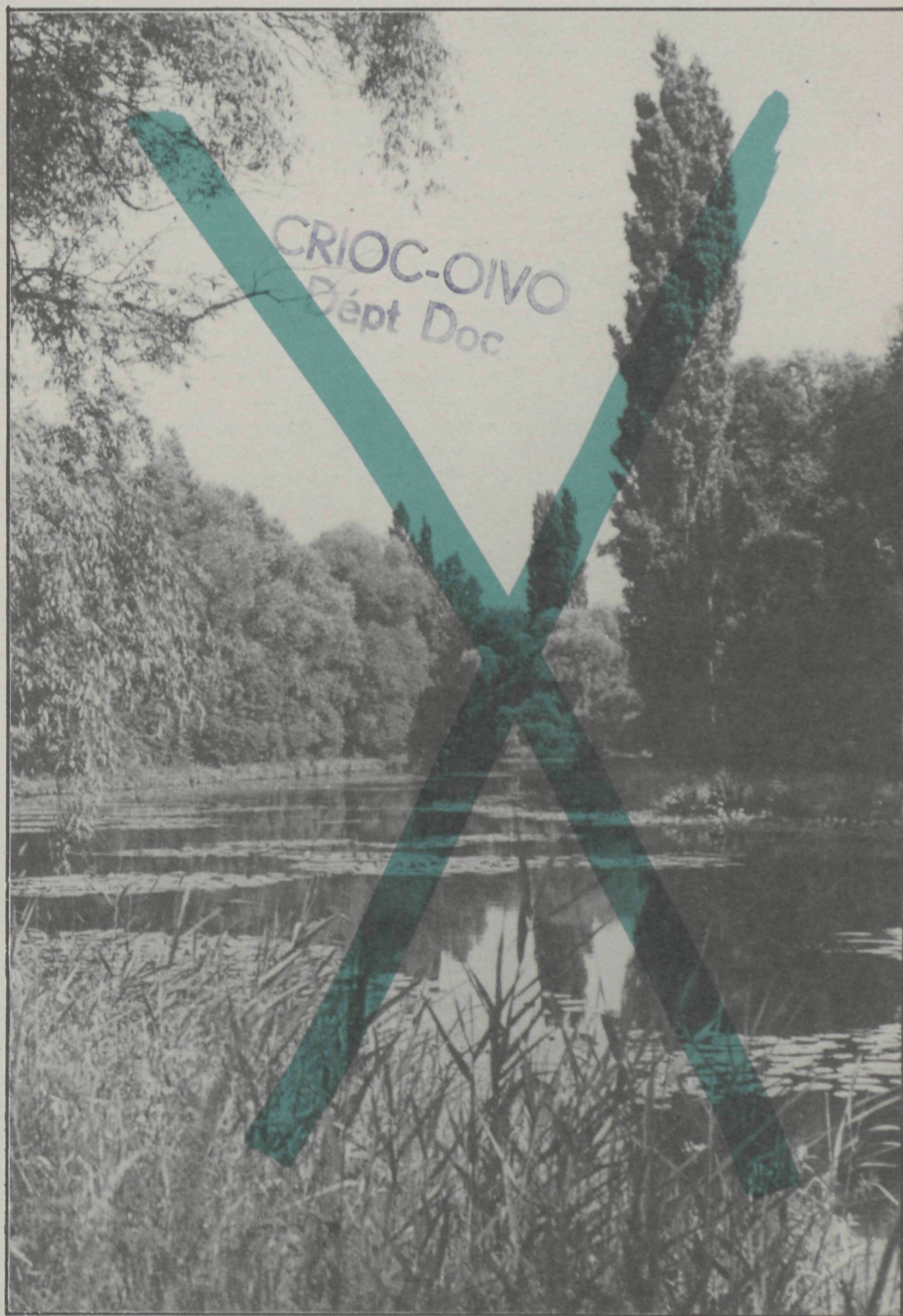

7-8

MAANDBLAD VAN DE BOND BETER LEEFMILIEU - 4de jaargang - 1984

MILIEURAMA

OUDENAARDSE VESTINGEN

inhoud

INHOUD	2
EDITORIAAL.....	2
BRIEVEN.....	3
OUDENAARDSE VESTING.....	4
FLITSEN.....	8
ADVERTENTIE.....	9
MARTENS TRIBUNAAL.....	10
ADVERTENTIE.....	14
ZWINBOSJES.....	15
POLITIEK & Co.....	20
EUROPA.....	20
ADVERTENTIE.....	21
VERZEKERING VAN KERNCENTRALES.....	22
BERICHTEN.....	27
FILM.....	30
ADVERTENTIES.....	31
FRONTLIJN.....	32
PUBLIKATIES.....	33
PORTRET.....	38
KALENDER.....	39
KOLOFON.....	39
PUZZELEN.....	40

editoriaal

Het dossier Akkermans is voorgesteld aan de pers ... en heeft inderdaad zeer ruime aandacht gekregen in de media. Wat dat betreft kunnen we tevreden zijn. "Het Volk" meende echter volgende kommentaar te moeten leveren: "Bond Beter Leefmilieu zit natuurlijk op rozen. Zij draagt geen enkele beleidsverantwoordelijkheid en kan dus volop kritiek uitoefenen op diegenen die wel verantwoordelijkheid dragen. Het beleid deugt nooit, doet nooit iets en als het wel iets doet, dan doet het dat niet goed, aldus steeds de reacties van Bond Beter Leefmilieu". Toch enige bemerkings : of de Bond Beter Leefmilieu op rozen zit laten wij in het midden (rozen zijn overigens erg stekelige dingen om op te gaan zitten), maar als koepel van de milieubewe-

ging is het juist de taak van de Bond Beter Leefmilieu om op te treden als spreekbuis naar de overheid toe en moet zij zich kritisch opstellen (misschien heeft de Bond Beter Leefmilieu dat in het verleden weinig gedaan), zoniet heeft de Bond weinig reden van bestaan.

Het tweede luik van de kommentaar is wel het venijnigst. De Bond Beter Leefmilieu wordt afgeschilderd als een bende chagrijnige kritikasters voor wie niemand ooit iets goed kan doen. Nou, nou: ik wil er op wijzen dat onder de voorganger van minister Akkermans, Mark Galle (weliswaar van een andere politieke kleur, die Het Volk niet zo best ligt), de Bond Beter Leefmilieu herhaaldelijk de applausband heeft opgelegd, toen tal van milieuvriendelijke over-

heidsinitiatieven op touw werden gezet (b.v. - om het meest bekende te noemen - de bescherming van de houtsnip). Zelfs minister Akkermans gaven wij een ruggesteun via een persbericht, toen hij alsnog in oktober vorig jaar, het budget voor de aankoop van natuurgebieden wou optrekken en hij hierbij tegenwind kreeg binnen de Vlaamse executieve. Ons kan dus zeker geen negativisme worden verweten, maar als een minister er een danige knoeiboel van maakt, is dat de schuld van de Bond Beter Leefmilieu niet.

Schuldgevoelens zouden wel op hun plaats zijn, als de Bond Beter Leefmilieu hierbij het stilzwijgen zou bewaren.

DVM.

IC/IR. KLOKVASTE TREINEN VOOR KOMFORTABEL REIZEN.

Hopelijk funktioneert het nieuwe N.M.B.S.-plan ondertussen al wat beter, want op het moment dat deze tekst geschreven wordt, is de toestand nog enigszins verward te noemen. En ondanks de chaotische toestand tijdens de eerste dagen, had men het in het overgrote deel van de gesproken en geschreven pers over een start zonder ernstige moeilijkheden.

Om te bewijzen dat die positieve berichtgeving alles behalve gerechtvaardigd was, beschrijven wij u de avonturen van een reiziger - we zullen hem voor de gemakkelijker Dirk noemen - die het allemaal aan den lijve ondervonden heeft. Vroeger nam Dirk 's morgens de trein van 7 u 45 in Mechelen Nekkerspoel; na een overstappend manoeuvr in Brussel Noord kwam hij om 8 u 26 ter bestemming in Brussel Leopoldswijk. Totale afstand: 26 km, reisduur: 41 min. 's Avonds hetzelfde traject in omgekeerde richting met een reistijd van 38 minuten. De eerste week van juni verliep het wel een beetje anders.

Aangezien Dirk een georganiseerd iemand is, had hij al weken op voorhand het nieuwe spoorboekje (180fr.) gekocht. Daaruit kon hij opmaken dat hij voortaan ofwel een kwartier eerder, ofwel een kwartier later zou moeten vertrekken. Hij gokte op een kwartier later; alles zou toch veel sneller gaan. Op 4 juni neemt hij dus 's morgens de L-trein van 8 u. Nog een nieuwigheidje is dat hij één station verder, in Mechelen, er al weer af moet.

Daar zou om 8 u 08 een IC-trein naar Brussel vertrekken. We gebruiken de voorwaardelijke wijs, want de eerste ervaring met klokvastetreinenv valt niet al te best mee: 10 minuten vertraging en propvolle wagons. Gelukkig is Dirk vrij struis gebouwd zodat hij tot de gelukkigen behoort die er nog juist bij kunnen; een honderdtal anderen blijven achter op de perronboord. Gezien de vertraging, die onderweg nog aangroeit, is Dirk de aansluiting in Brussel Noord kwijt. Gevolg: 25 minuten wachten. De uiteindelijke reisduur bedraagt dan ook 70 minuten; met de fiets was het waarschijnlijk even snel gegaan.

's Avonds loopt alles in het honderd wat maar enigszins in het honderd kan lopen. De trein in Brussel Leopoldswijk heeft 10 minuten vertraging, de aansluitende trein in Brussel Noord heeft gelukkig ook ruime vertraging, maar zit zo eivoldat Dirk er niet in slaagt om zich tussen de sardinen te murwen. Geen erg: 20 minuten later verschijnt er een IR-trein met 15 minuten vertraging. Totale reisduur: 65 minuten, of een verbetering van 5 minuten t.o.v. 's morgens.

De volgende ochtend krijgen we een ander, doch even interessant scenario. Nog vóór de reizigers goed en wel van de stoptrein gestapt zijn in Mechelen, wordt er omgeroepen dat de IC-trein naar Brussel bij aankomst volledig bezet zal zijn. Iedereen wordt verzocht om de stoptrein op spoor 5 te nemen. De rest van het verhaal is hetzelfde

als de dag voordien: vertraging, aansluiting gemist, wachten en opnieuw een half uur te laat op kantoor.

Woensdagochtend brengt identiek hetzelfde verloop als de eerste dag. Dirk geeft wel een pracht van een Aha Erlebnis weg als hij in de krant leest dat er vanuit Mechelen om 7 u 37 een extra IC-trein zal vertrekken. De volgende dag staat hij dan ook een half uur vroeger op en slaagt er zelfs in een zitplaats te bemachtigen. Alles loopt op wieltjes en Dirk verschijnt zo fier als een gieter op tijd op kantoor, nog vóór de chef is aangekomen.

's Avonds gaat hij naar het concert van Santana en Bob Dylan in Schaarbeek.

Wel spijtig dat het optreden geen week eerder georganiseerd werd; dan had hij nog de laatste trein van 00 u 31 gehad. Nu mocht hij, samen met nog enkele tientallen concertgangers, meer dan 4 uur wachten op de eerste trein van 4 u 43 's morgens. De nachtrust liet dan ook te wensen over.

De hoofdbedoeling van de nieuwe N.M.B.S.-dienstregeling is: nieuwe reizigers aantrekken, en dit door het reizen aangenamer te maken. Aange naam reizen betekent in dit geval: minder treinen, meer overstappen, overvolle wagons, rechtstaan, vertragingen, gemiste aansluitingen, afgeschafte stations, verdwijnen van vroege en late treinen, ... Wij wachten met ongeduld op de volgende tariefverhoging.

Dirk Serneels

OP DE WIP:

de oudenaardse vestingen

Men neemt de trein omdat het niet anders kan. Dure abonnementen, niet meer te betalen treinkaartjes en stakingen die bij voorkeur uitbreken als men al op de trein zit, stemmen de reiziger wantrouwig en geven de NMBS een reputatie waar ze zeker graag vanaf wil. Met de efficiëntie van het spoor is het ook maar pover gesteld. Een pak sneeuw, waar elders wordt om gelachen, is hier voldoende om het treinverkeer lam te leggen. De borden met de aanduidingen draaien gek, het spoorpersoneel staat werkloos met de dure pet te spelen en ziet toe hoe de treinreizigers op de perrons staan te verkleumen. Met de kleine tekortkomingen van het spoor kunnen die laatsten anders best overweg: een trein die vijf minuten te laat komt, is nog op tijd. Zo wordt zonder morren geoordeeld.

Toch verdienen de spoorwegen elke vorm van krediet. Want in de trein zit je veilig. Hij vervoert een massa mensen ineens en verbruikt daarbij betrekkelijk weinig energie. Wat tenslotte de schade betreft die hij aan het landschap toebrengt, is die maar een schijntje van wat koning Auto in dat verband voor mekaar krijgt.

De concurrentiestrijd tussen trein en auto woedt hoe langer hoe heviger. Individueel vervoer biedt immers een gevoel van vrijheid dat door een handig opgezette reclame nog extra wordt aangepreut. Voor de NMBS, die haar treinen steeds meer veld ziet verliezen, ligt de konklusie voor het grijpen. Het treinverkeer moet efficiënter en als het kan ook sneller. Te dien einde keken de breinen van de maatschappij over de grenzen en zagen o.a. in Nederland een goed funktionerend systeem: de interregionale treinen, ook genoemd het intercity-plan.

Het rijk wordt verdeeld in regio's waarin snelrijdende treinen een regelmatige verbinding tussen de voornaamste centra onderhouden. In Oost-Vlaanderen wordt één van

die trajekten de lijn Ronse-Oudenaarde-Gent-Eeklo, een as van snel openbaar vervoer van noord naar zuid en omgekeerd.

De werken die hier en daar moeten worden aangevat om de sporen aan de hogere treinsnelheden aan te passen, worden in Oudenaarde gekoppeld aan de elektrifikatie van de lijn 89, Kortrijk-Brussel.

Het stationsgebouw blijft behouden, doch volgens de NMBS is de bocht die het spoor onmiddellijk na het station in de richting van Ronse thans neemt te scherp opdat de trein de intercity-snelheid zou kunnen halen. Die bocht moet dus nodig worden verruimd. En dan slaat het onheil toe!

Het nieuwe tracé zou dan dwars door een Oudenaards plekje lopen dat naar even mistige tijden kan terugblikken als het beroemde stadhuis dat doet of de trotse Sint-Walburga. De Vestingen, geen gebouw van steen en metselspecie, maar een langgerekte vijver midden een weelde van groen. Een brok middeleeuwse natuur waar men bij wijze van spreken de voetsporen

van Adriaan Brouwer nog kan volgen, die er allicht placht te verwijlen om van zijn talloze katers te bekomen.

Historikus Patrick Devos sprak op een perskonferentie die begin maart door de Stichting Omer Wattez werd gehouden over het historisch belang van de Vestingen: "Ter verdediging van de stad werd in de vroege middeleeuwen een dubbele gracht aangelegd. De natte weiden en moerassen in het westen van de stad maakten de kans klein dat vreemde legers van die kant de stad zouden binnenvallen. Die verdedigingsgrachten werden trouwens alleen maar uitzonderlijk voor militaire doeleinden gebruikt. In het dagelijkse leven deden ze gewoon dienst als visvijvers of haalde men er bleekwater uit. Met dat doel werden de oevers dan ook verpacht. Met de opkomst van de nieuwe militaire technieken verloor Oudenaarde geleidelijk haar betekenis als versterkte plaats. De stadsmuren werden gesloopt en de vestingsvijvers kwamen in partikuliere handen. De Vestingen zijn daar een restant van. De beplanting met bomen gebeurde er rond 1900."

De ekologische waarde van dit gebied werd toegelicht door bioloog André De Kimpe: "Wat de broedvogels betreft, vindt men er enkele soorten die omwille van hun biotoopvereisten aan de aanwezigheid van water gebonden zijn, zoals de kleine karekiet, bosrietzanger en ijsvogel. Anderzijds treft men er ook vogels aan die graag broeden in oude parken waar dood hout voorhanden is en de boom- en struikgordel een goed ontwikkelde gelaagdheid vertoont. Dat zijn dan grote en kleine bonte specht, boomkruiper, staartmees, matkop en Europese kanarie. Nadat het door de aanleg van de grote ring werd afgesneden van de grootschalige Schelde-meersen, heeft het gebied wel aan waarde ingeboet en verdwenen dodaars en zomerta-

ling als broedvogels. De torenvalk daarentegen is opnieuw ingeburgerd. Men kan twee vegetatietypen onderscheiden. In en om de vijver vindt men waterplanten die eigen zijn aan voedselrijke plassen: waterpest, gedoond hoornblad, gele plomp, e.a. In de parkboszone komt de breedbladige wespenorchis voor. Verder duiden lelietje-van-dalen, gevlekt longkruid en maarts viooltje op een stinsenflora (Voetnoot). De boom- en struikgordel is onge- woon rijk: okkernoot, ingesne- den vlier, wilde kastanje, Hollandse linde, taxus enz."

De Vestingen zijn noch groot, noch uniek, maar omdat ze zo dicht bij de stad - en de scholen - gelegen zijn, bezitten ze een zeer grote

didaktische waarde. Alleen daarom al verdienen ze bewaard te blijven, want eens komt de tijd toch dat uit de lessen- roosters van de scholen zal blijken dat inzicht in milieu- problemen van even groot belang wordt geacht als het ontbinden van een veelterm, de kennis van de bepalingen van het Verdrag van Verdun of het maken van een perfecte achterwaartse koprol.

Voorlopig moeten we echter vertrouwen op de dubbele grendel die de inneming van het gebied door de NMBS in de weg staat. Op het gewestplan (1977) staat het ingetekend als parkgebied. Dit besluit kan alleen worden vernietigd als minister Akker- mans de bestemming van het gebied ten algemenen nutte

wijzigt. Verder is het gebied beschermd als stadsgezicht (5 mei 1981), zodat normaliter geen ingrepen mogelijk zijn. Het advies van minister Poma is dus van enorm belang voor de toekomst. Is dat advies negatief, dan is het bindend.

De NMBS is formeel : de inrijnsnelheid vanuit Ronse moet te Oudenaarde 60 km/u bedragen en daarom moet de bochtverruiming er komen. Een mogelijk alternatief dat erin zou bestaan het huidige tracé te behouden en de slijtageverschijnselen afkomstig

van de hogere treinsnelheid op te vangen door het verhogen van de regelmaat van vervanging van bepaalde onderdelen, wijst ze af omdat die oplossing te duur uitvalt.

Maar stel nu eens dat de huidige snelheid die de trein over dat korte traject van 500 m heeft, behouden wordt? Dus 40 km/u in plaats van die zo nodige 60 km/u ?

Even narekenen ... En inderdaad, spijtig voor de Vestingen, maar het verdikt is onverbiddelijk. De trein doet er 15 seconden langer over. Om die naar waarde te schatten, begeven we ons op een avond naar het station. De omgeving van de misdaad zagezegd. Kijk, er komt net een trein binnenrijden. Uit de menigte mensen die uitstapt, pikken

we een deftige heer uit - het is hoofdingenieur A. van de NMBS - die met energieke pas naar de uitgang stapt. Krono. In 15 seconden heeft de heer A. 20 meter afgelegd. Nu naar de fietsenstalling waar eerstaanwezende klerk B., getraind door de gewoonte van jaren, in de fameuze 15 seconden zijn broekveren weet te bevestigen, maar dan moet hij wel nog zijn akentas op de bagagehouder binden.

Onderbureauhef C. beleeft op de parkeerplaats pijnlijke momenten. Al ruim een halve minuut zoekt hij vertwijfeld in zijn jaszakken naar de sleutels van zijn vijfdeurs turbodiesel. Na nog eens 10 seconden diept hij ze met een zucht van verlichting uit zijn rechterbroekzak op.

Dat is dus de beloning voor het verlies van de Vestingen die de Oudenaardse pendelaar krijgt. Wat seconden die in het geharrewar van het uitstappen toch verloren gaan.

In een radio-interview wees burgemeester Verroken op een volgens hem niet te versmaden voordeel van het nieuwe tracé. Dan zou door het opschuiven van de spoorlijn grond vrijkomen die zowel voor parkeerruimte als voor een aansluitingsweg naar het Kollege en het Kloosterke zou kunnen worden gebruikt. Minister De Croo was daar ook en met de burgemeester stelde hij zich de vraag of al die positieve perspectieven moeten worden opgeofferd voor het behoud van de Vestingen, die toch voor niemand toegankelijk zijn.

Zo zie je maar dat politici hardleers zijn, zelfs in Oudenaarde, waar de fouten van de voorgangers ten hemel schreien.

VOETNOOT

Stinsenflora : een stins is een versterkte adellijke woning in Friesland; daarvan afgeleid worden met "stinsenflora" die plantensoorten bedoeld die speciaal worden aangetroffen op terpen waar voorheen een stins heeft gestaan, bij oude boerderijen, op kerkhoven, e.d.

flitsen

* De Rotterdamse afvalverwerkingsfirma "Rijnmond" heeft een kontrakt gesloten met een Vlaamse asfaltfabrikant voor de levering van vliegas, afkomstig van haar verbrandingsinstallaties. In Nederland is voor dit restprodukt geen afzet te vinden omwille van milieubezwaren ...

* Uit een leden-enquête van de Aktiegroep Leefmilieu Erpe-Mere (ALEM) blijkt dat er bij de bevolking interesse bestaat voor een pakket milieu-opvoeding aan zowel volwassenen als kinderen. ALEM wil naar een hoger milieubewustzijn van de bevolking streven door een uitgewerkt informatiebeleid en tentoonstellingen.

* De v.z.w. "Belgisch-Franse Vereniging van de Scheldebron" kocht een domein van 2.500 m² waarop de bron van de Schelde ligt. Ze stellen zich tot doel het domein waarop de bron zich bevindt te beschermen en te onderhouden, en bovendien zal men ijveren voor het zuiver maken van de Schelde vanaf de bron tot aan de monding.

* Gemeenschapsminister Akkermans is ervan overtuigd dat er alternatieven zijn die de potpolder te Kruibeke overbodig maken en evengoed bescherming bieden voor de langs de Schelde gelegen, door overstroming bedreigde, gebieden. Hij verklaarde in geen geval een bouwvergunning te zullen afleveren voor de werken aan deze potpolder.

* Begin '86 zal de Brusselse verbrandingsinstallatie voor huisvuil klaar zijn voor gebruik. Met de verbrandingsgassen zal stoom geproduceerd worden die in de aanpalende elektriciteitscentrale aangewend zal worden om elektriciteit op te wekken.

* In de Naamse Maas is voor het eerst sinds dertig jaar de zeeforel terug opgedoken. De forel leeft in zee maar zoekt zoet water op om er z'n eitjes te leggen.

* Lenssens zal bij de Vlaamse deelregering een ontwerp indienen om de subsidieregeling voor het uitvoeren van de afzonderlijke projekten te Hoeselt (verbeterde komposteerinstallatie), te Houthalen (verbrandingsoven) en te Maasmechelen (scheidingsinstallatie) te wijzigen. Als deze projekten elkaar aanvullen en op geïntegreerde wijze een maximum aan terugwinning nastreven, betekent dit ook besparing van grondstoffen energie.

* Lenssens heeft de Groep van Toegepaste Ekologie (G.T.E.) opdracht gegeven een studie te maken naar alle mogelijke technieken om in landelijke gebieden, in plaats van de klassieke en dure kollektoren en zuiveringsstations, kleinschalige zuiveringsprojekten te installeren.

* Taxistop installeerde in 34 Vlaamse gemeenten 111 "lifthaltes"; op deze vaste plaatsen zullen kandidaat-liften en automobilisten elkaar veilig kunnen ontmoeten. Wie van de lifthaltes gebruik wenst te maken, betaalt wel 1fr. per km en heeft een taxistopetui nodig om z'n bestemming duidelijk te maken.

* Sabena heeft het transport van ivoor, zowel de invoer in België als het transitverkeer, stopgezet. Deze maatregel is van toepassing op het hele Sabenanet.

* De werkgroep "Pollutie door zware metalen in Noord-Limburg en een deel van de Antwerpse Kempen" heeft een onderzoek verricht naar de verspreiding van zware metalen in de bodem van groentetuinen, landbouw- en bosgronden, het gehalte in de lucht, hun voorkomen in waterputten en de weerslag ervan op de gezondheid van de mens : een alarmerende

situatie en voor de bewoners is er een te hoge lichaamsbelasting van cadmium.

* Voor het éérst in de Verenigde Staten, heeft een rechter (staat Utah) verband gelegd tussen kernproeven en het optreden van kanker, met gevolg dat negen slachtoffers een schadevergoeding toegekend krijgen. Kern van zijn uitspraak is dat als gevolg van onzorgvuldigheid, kernproeven hebben geleid tot de dood van, of ziekteverschijnselen bij in de omgeving van het testgebied levende mensen.

* Regelmatig ontvangt het CCBV (Coördinatie-Comité voor de Bescherming van Vogels) meldingen van vogelvangst met verboden klemmen, vallen zonder de wettelijke vluchtopening voor kleine marterachtigen en andere stroperspraktijken waarbij jachtwachters zijn betrokken in hun eigen terrein. Het CCBV doet een oproep de bestaande wetten nauwgezet te respekteren.

* De betwiste onkruidverdelger 2, 4, 5-T is een voornamelijk bestanddeel voor de "agent orange", het chemische ontbladeringsprodukt dat het Amerikaanse leger in Viëtnam in grote rimboegebieden gebruikte en vormt een ernstige bedreiging voor milieu en mens. Zolang 2, 4, 5-T niet verboden wordt, is doeltreffende controle op in- en uitvoer van het produkt in Europa onmogelijk.

* De Waddenzee - voor de kust van Nederland, Duitsland en Denemarken - is toe aan krachtiger maatregelen ter bescherming en strikter toezicht door alle bij het gebied betrokken overheden. Vooral waterrecreatie bedreigt delen van de kust en waadgronden.

* Op de hele wereld leven hooguit nog een paar honderd panda's, de soort wordt meer dan ooit met uitsterven bedreigd. Reddingsakties hebben geen resultaten opgeleverd. Men wil nu zoveel mogelijk van de resterende dieren vanzelf voorzien om ze tegen zichzelf en hun omgeving te beschermen.

CARNIVORA

CARNIVORA is het driemaandelijks tijdschrift van de Nationale Campagne Bescherming Roofdieren (NCBR). Het bevat artikels en nieuwtjes betreffende de aktuele roofdierenproblematiek en geeft verslag van de activiteiten van de NCBR. Lid wordt men door een gift van minimum 350fr. te storten op rekeningnummer 068-0776500-42 t.n.v. de NCBR, Postbus 10 te 9740 GAVERE.

De NCBR streeft naar een volledige bescherming van onze regen inheemse roofdieren door het voeren van sensibilisatiecampagnes, wetenschappelijk onderzoek en beheerswerken.

Jonathan en de Zwamdraad :

TOPPERS IN NATUURVOEDING !

presenteren :

- "ZO'N LEKKER PADDESTOELHOEKJE... (NIEUW !). Alles omvattende teeltbrochure door Magda Verfaillie om zelf eetbare paddestoelen te kweken. Met 20 pg. recepten **350 Fr.**
- **TIENTALEN VERSE VEGETARISCHE SPECIALITEITEN** op basis van SEITAN en TOFU. Verkrijgbaar in elke goede natuurvoedingszaak. of...
- **RECHTSTREEKS EN DAGVERS IN het winkeltje van JONATHAN !** Antwerpsesteenweg 336 (achter garage Rietje) te Kapellen-Mariaburg **STEEDS TOT UW DIENST !**

'De Alternatieve Konsumentenbond'

De handel in alternatieve produkten is het idealistische nivo ontstegen. Ekologische en biologische dynamische produkten maken deel uit van een ruim assortiment gezonde of alternatieve produkten. Maar wat is echt gezond, wat is echt alternatief en milieuverantwoord - hoe maak je voor jezelf een 'gezonde' keuze?

De 'alternatieve konsumentenbond' helpt bij het maken van die keuze.

De 'alternatieve konsumentenbond' onderzoekt, informeert, bemiddelt, deelt pluimen uit of kritiseert en streeft naar behoorlijke wettelijke regelingen voor alternatieve produkten.

Lees alles in De Alternatieve Konsumentengids, een 8x per jaar verschijnende uitgave van de VEP.

Voor nadere informatie:

VEP-Nederland / Nieuwe Leliestraat 170
1015 HE Amsterdam

VEP-België / Bossestraat 1
3100 Heist op den Berg

HET MARTENS TRIBUNAAAL

TUSSENKOMST VAN GUIDO STEENKISTE, SEKRETARIS BOND BETER LEEFMILIEU, OP HET MARTENS TRIBUNAAL

Op 7 december 1981 overhandigde de Bond Beter Leefmilieu een memorandum aan de formateur en de leden van de Vlaamse deelregering.

In dat memorandum maakt de Bond Beter Leefmilieu de balans op van de geformuleerde eisen en het gehoor dat ze vonden bij opeenvolgende regeringen. De konklusies waren vrij negatief omdat, naast enkele verheugende tendenzen op het niveau van de Vlaamse deelregering, coherentie op nationaal niveau ontbrak.

De Bond vroeg daarom, het leefmilieu, als elementaire plicht van iedere beleidsverantwoordelijke, bij iedere beslissing naar voor te schuiven. Natuurbehoud, landschapszorg, bebouwd milieu, vervuiling en milieuhinder zijn sectoren van één ondeelbaar geheel, te integreren in de totaliteit van het beleid. Voldoende financiële middelen zijn een essentiële voorwaarde.

De regeringsverklaring van 18/12/81 gaf vlug uitsluitsel. Een staatssekretaris voor sociale zaken kreeg er milieu bij. Dit betekent een manifeste achteruitgang t.o.v. de vorige regering waarin Maystadt nog de coördinatie van het milieubeleid had. De staatssekretaris maakt geen deel uit van de ministerraad zodat hij daar niet telkens de milieuaspekten aan de orde kan stellen als dat nodig is. Men kan zich ook afvragen of een staatssekretaris in het koor der Europese milieuministers genoeg gewicht in de schaal kan werpen om een voortrekkersrol te spelen.

Wij blijven erbij dat de coördinatie van het milieubeleid noodzakelijk is door een volwaardige minister.

Een vorig kabinet koördineerde het milieubeleid. Dat was een pluspunt. Maar vorige kabinetten zijn niet vrij te pleiten van onachtzaamheid en gebrek aan milieubeleid. Zodat wij, als Martens V hier omwille van zijn gebrek aan milieubeleid, veroordeeld wordt, niet kunnen nalaten daarbij te beklemtonen dat zij niet de enige schuldigen zijn.

Tussen '70 en '80 werd er 390 miljard besteed aan auto-wegen; openbaar vervoer kreeg 70 miljard injectie in die tijdsspanne. Dus de afbraak van het openbaar vervoer is niet van vandaag. Een ander terrein waarin ook vorige regeringen niet vrijuit gaan is het ontbreken van een politiek van rationeel energieverbruik. Ook onder andere ministers van economische zaken werd voor opvoeren van het aanbod gepleit i.p.v. afremmen van het verbruik. Tenslotte : de aantasting van de open ruimte, de lintbebouwing en de teleurgang van de steden zijn geen fenomenen van de laatste 3 jaar.

Bestuurlijke hervormingen zoals de fusies van gemeenten en de gewestvorming zijn niet van die aard dat zij het milieubeleid doorzichtiger maken, zij de burger dichter bij het beleid betrekken. Veel insprekende burgers moesten opnieuw beginnen toen de fusies hen een totaal ander organisatiepatroon oplegden. Zo ook lijkt de gewestvorming dikwijls een mistgordijn. De Bond Beter Leefmilieu eist het einde van de versnippering van bevoegdheden ook tussen nationale en gewestregering. Wie heeft er belang bij dat giftig afval bij het ministerie van tewerkstelling en arbeid thuishoort en gevaarlijk afval bij de gewesten, dat de zuivering van afvalwater gewestelijk is, maar de lozingsvoorwaarden en de berekeningsbasis voor de zuivering van industrieel afvalwater nationaal blijft. En om te besluiten : welke zin heeft het regionaal te beslissen over netten voor warmtevoorziening op afstand, en nationaal over rationeel gebruik van energie. Zo kan er zonder nationale wil nooit een rationeel energieverbruik

worden gestimuleerd.

In wat nu volgt beperk ik mij tot wat echt onder de bevoegdheid van Martens V valt. Ik heb het dus niet over het beleid van de Vlaamse deelregering. Ondertussen is bij de Bond Beter Leefmilieu dan ook het dossier Akkermans verschenen, waarin diens beleid bekritiseerd en geamendeerd wordt.

In eerste instantie wil ik het hebben over de sociaal economische kontekst van het huidige beleid. De werkgroep Arbeid & Milieu, waarin ik voor de Bond Beter Leefmilieu zitting heb, heeft enkele weken geleden aangegeven dat een andere economische politiek mogelijk is waarin minder roofbouw op de natuur wordt gepleegd.

Het besparen van energie bij bedrijven en gezinnen, het op gang brengen van het gebruik van warmtekrachtkoppeling, het terugdringen en zuiveren van afvalstromen, de bevordering van het openbaar vervoer ten koste van het partikulier, een verlenging van de levensduur van duurzame consumptiegoederen, stadsvernieuwing, een geringere groei van produktie en produktiviteit in de landbouw en een verminderde groei in de chemie en het basismetaal gekoppeld aan het stimuleren van investeringsgoederen industrie en geringere arbeidsproduktiviteitsstijging in de dienstensektor komt ten goede zowel aan de oplossing van de werkloosheid als het milieu.

In concreto wil ik nog 3 domei-

nen van het nationaal beleid op het voorplan brengen. Het energiebeleid, het beleid t.a.v. de zure neerslag en het verkeersbeleid krijgen hier onze aandacht.

1. ZURE NEERSLAG

Een beleid dat hier nagels met koppen slaat kan steunen op twee peilers : een dalend brandstofverbruik als gevolg van een intensief rationeel energiebeleid (-1/3 energieverbruik op 20-25 jaar) en/of zuivere verbrandingsmethoden (er bestaan 30 methodes, enkel de politieke wil om ze toe te passen ontbreekt). Het stimuleren van het openbaar vervoer levert ook een mogelijkheid op. België beschikt in deze materie sedert '64

over een kaderwet luchtverontreiniging en maatregelen per gewest sinds de gewestvorming. Staatssecretaris Aerts erkent dat de maatregelen achterhaald zijn en vaardigt in een KB van 16/3/83 grenswaarden en richtwaarden voor zwaveloxyde aan. Hij vergeet daarbij aan te geven hoe ze moeten geëerbiedigd worden en geeft de mogelijkheid aan de gewesten om gebieden aan te duiden waar slechts in 1993 aan de normen moet worden voldaan. Aerts heeft ook een globaal beleidsplan aangekondigd ter beperking van de zwaveloxyde-uitstoot. Het doel ervan is tussen nu en '93 de emissie met 30 % te verminderen. Een werkgroep waarin alle vervuilers zitten moet nagaan of en hoe het doenbaar is. Wij vinden dat dit niet kan

en dat men tot grotere beperkingen moet komen op korte termijn. Daarenboven zijn er limietvoorwaarden nodig tegen hoge uitstoten en auto's met speciale katalysatoren.

Europees willen wij dat Aerts verdedigt dat men stapsgewijs naar uitstoten beneden 120 miljoen kilo NOx (stikstofoxyde) en 250 miljoen kilo zwaveloxyde moet. Een drastischer beleid dus vanuit een sterke positie.

2. VERKEERSBELEID

Een verkeersbeleid moet uitgaan van de kosten van de verschillende vervoermiddelen. Alle kosten dan. Hoger noemden we de investeringen, daarbij vermelden we de 2,5 miljoen doden en gewonden in 5 miljoen ongevallen tijdens de laatste 30 jaar. In '82 nog stierven 1628 mensen in het verkeer en waren er 79.755 verkeersslachtoffers. De Croo heeft daarom nu twee antwoorden gegeven. Enerzijds een beleidsplan verkeersleefbaarheid, anderzijds zijn ingrepen in het openbaar vervoer.

In het beleidsplan verkeersveiligheid primeert nog steeds de vloedheid van verkeer op de veiligheid. In dit verband is het signifikant dat er over de erffunctie van woongebieden 3,5 bladzijden op 57 wordt ingeruimd. Dat betekent dat het plan weinig prioriteiten kiest, geen actieplan met maatregelen en voorzieningen is. De hoge eisen die aan weggebruikers gesteld worden staan dan ook in schril contrast met het stilzwijgen dat men aan de dag legt t.a.v. de verantwoordelijkheid van de producenten van voertuigen en het beleid als beheerder van het wegennet. Het meest van al is het tekenend voor het beleid dat bij de samenstelling van de nota groepen die werken rond problemen van de zachte weggebruikers, niet aanwezig waren. De automobilistenverenigingen echter wel.

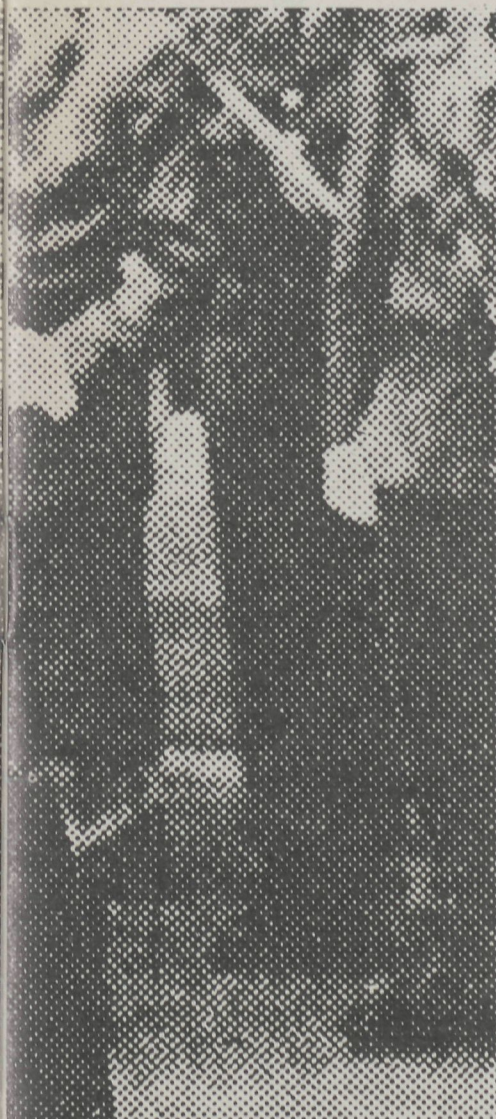
Het openbaar vervoersbeleid

van deze regering wordt gekenmerkt door het verlies van arbeidsplaatsen, gemakkelijke tariefstijgingen, en het ontbreken van de visie van de zachte weggebruiker en de bewoner van stedelijke gebieden. Dat er iets moest gebeuren blijkt uit enkele cijfers. In de jongste 2 jaar was het verlies van de NMBS groter dan in de periode '65-'81 en sedert '72 verloor dezelfde NMBS 77 miljoen reizigers, wat 1/3 van zijn totaal is. Dit loopt parallel met de grote investeringen voor het privé-vervoer in die periode.

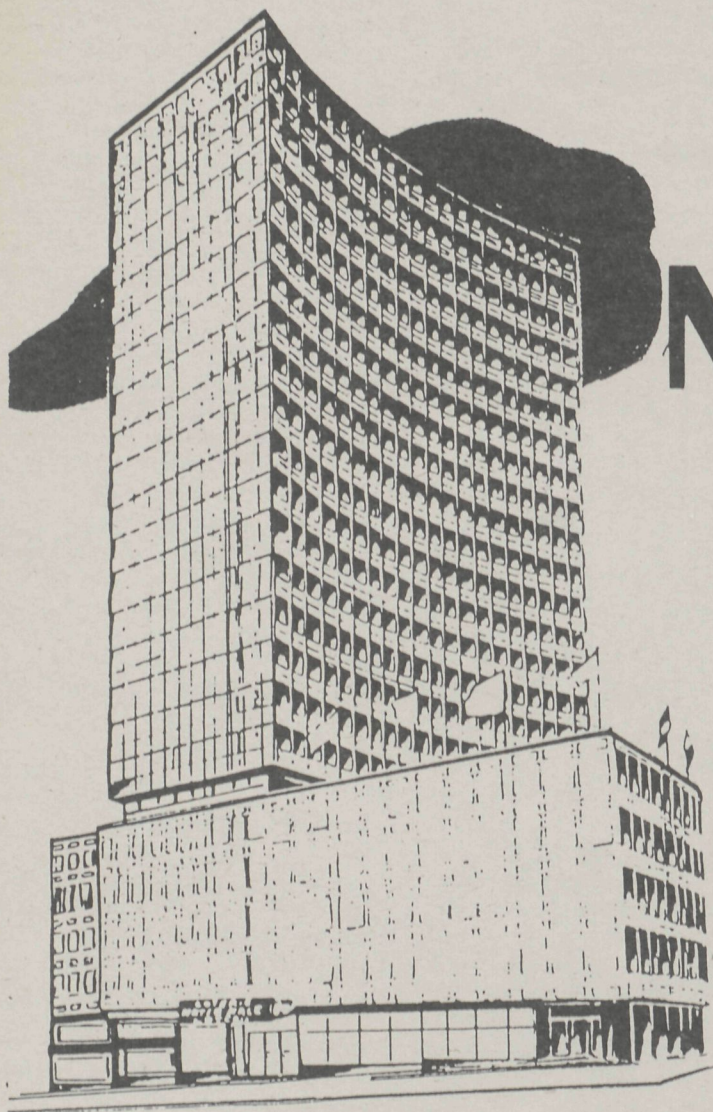
Wij menen echter dat andere maatregelen dan die van De Croo noodzakelijk zijn. Een globaal kommercieel prijzenbeleid waarin alle tarieven dalen, een eenvormige tariefpolitiek voor de verschillende onderdelen van het openbaar vervoer, het opheffen van de nadelen van de tariefstructuren voor korte afstanden, randstations met aansluiting op klokvaste treinen, het aanpassen van bushokjes en fietspaden; ziedaar enkele onderdelen van een alternatief openbaar vervoerbeleid.

3. ENERGIEBELEID

We eindigen met de doodsteek voor het beleid van rationeel energieverbruik. Inderdaad het akkoord dat België ten gunste van de Belgische nucleaire industrie afsloot om de participeren in Chooz haalt elke druk van het energiebesparingsvat. Er zal dra zoveel elektriciteit zijn dat de overproduktie tot lachwekkende proporties zal oplopen. Het rationeel energieverbruik verliest zo zijn belangrijkste reden, nl. zuinig omspringen met energie. Het gevolg van deze beslissing betekent tevens de toekomst van Doel V. Tot het misgaat. Hopelijk wordt het slechts Harrisburg II.

**DE NATIONALE LOTERIJ : EEN MILJOENENFEESTDIS
MET ZEER VELE GENODIGDEN.**

Nationale Loterij

De Nationale Loterij, die ook de Lotto en de Toto omvat, is een instelling die ten dienste staat van de gemeenschap.

**Haar hulpverlening is veelzijdig. Hier vernoemen we :
de ontwikkelingslanden, de milieubescherming, het Rampenfonds,
de sportpromotie, de mindervaliden, de bejaarden, het cultureel
leven, en, last but not least, het medisch en wetenschappelijk
onderzoek.**

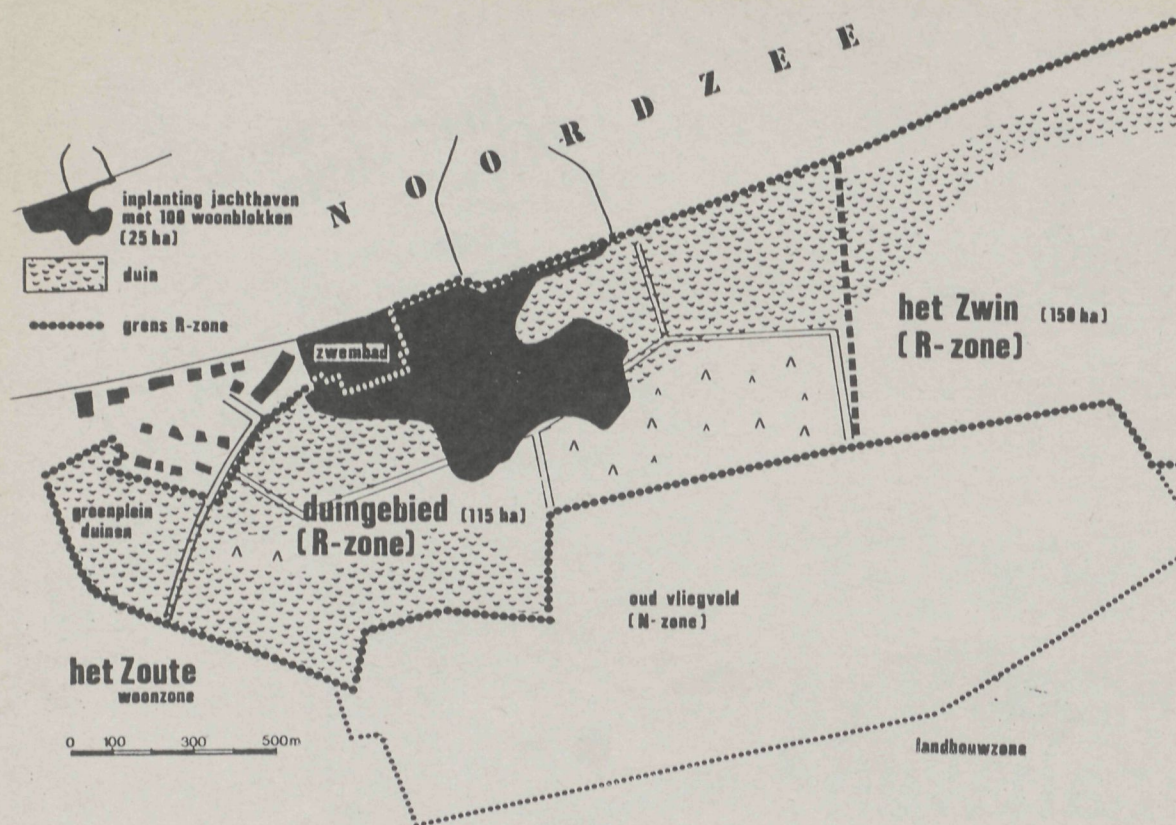
DE ZWINDUINIEN

toch een
marinahaven?

Op 9.2.1983 werden de Zwinderen bij dekreet van de Vlaamse executieve als landschap gerangschikt. Dit rangschikkingsbesluit besloot een lange aktie tegen de plannen van een groep om een jachthaven met bijhorende vakantiewoningen op een oppervlakte van minstens 25 hektare uit te bouwen. De eigenaar van dit prachtige natuurgebied te Knocke, de NV Compagnie Immobilière du Zoute, zou naar eigen zeggen geen uitstaans gehad hebben met deze groep, die zich de NV Ontwikkelings- en Investeringsmaatschappij noemt.

Tegelijkertijd besloot de Vlaamse deelregering dat, althans van zodra de nodige kredieten beschikbaar konden gemaakt worden, een jachthaven aan de Oostkust tegen de oostelijke strekdam van de haven van Zeebrugge aangelegd zou worden. Hiermee dacht men dat er een einde gekomen was aan het touwtrekken tussen Knokke en Heist voor een jachthaven. Zo zou de bouw ervan ook tegemoetkomen aan de oorspronkelijke doelstelling van het project, nl. een compensatie te vormen voor de negatieve gevolgen op het toerisme in Heist door de bouw van de havendam, het aanleggen van de LNG-terminal en de industrialisatie van Zeebrugge. Niemand kan immers ontkennen dat deze sektor ter plaatse een zekere achteruitgang kende. De intrinsieke waarde van de verschillende natuurgebieden, nl., naast de Zwinbosjes, ook de Groenpleinduinen en de Golf, werd als voldoende bewezen beschouwd. Het klasseringsbesluit versterkte nog hun bestemming

als natuur- of reservaatgebied op het gewestplan Brugge-Oostkust (K.B. 7.4.1977). Misschien hebben een aantal mensen zich niet bij deze evolutie kunnen neerleggen. In ieder geval doken in het najaar van 1983 in de pers een aantal dubbelzinnige berichten op. Hierin worden plannen vermeld aan het Zoute een nieuw vakantiedorp in zee te bouwen "ten westen van een door de staat te realiseren nieuwe dam, die anderhalve kilometer in zee zou reiken, tot over de stromingsgeul van de Appelzak, die zowat de tegenhanger zou vormen van de havendam van Zeebrugge"; tot zover het citaat. Dit zeedorp van het Zoute wordt duidelijk als een alternatief voor de vroeger geplande verkaveling van de Zwinbosjes voorgesteld. Tegen deze strekdam aan de Swimming Pool zou men een kleinere jachthaven kunnen aanleggen. Er wordt zelfs gewag gemaakt van besprekingen over dit project tussen het gemeentebestuur van Knokke en het ministerie

van openbare werken. Een verslag van een gemeenteraadszitting te Knokke in februari 11. wijst in dezelfde richting. Burgemeester L. Lippens blijft er dubbelzinnig : enerzijds zou het gemeentebestuur nog altijd voor een jachthaven tegen de oostelijke Zeebrugse havendam opteren, maar hij schetst toch een voorstel om aan het Zwin een voorhaven aan te leggen en hierbij gebruik te maken van een 5 km lange onderwaterstrekdam, nodig om de uitschurende werking van de Appelzakdiepte net voor de kust op het strand van Knokke tegen te gaan. Vermoedelijk betreft het een dam die evenwijdig met de kustlijn aangelegd zou worden. Hiervoor zouden in het Waterbouwkundig laboratorium van Borgerhout, ressorterend onder het ministerie van openbare werken, reeds proeven in uitvoering zijn. En tenslotte spreekt hij over een plan, dat voor de Oostkust acht mogelijke inplantingen van een jachthaven uittekent : twee varianten tegen de ooste-

in de Zwinbosjes zelf. Deze vrij ruwe schetsen vertonen veel gelijkenis met het oorspronkelijke plan, dat tot de aktie voor rangschikking van dit natuurgebied aanleiding gaf. Het opnemen in een officieel plan van deze mogelijke inplanting staat duidelijk in tegenstelling tot de optie van een jachthaven in Heist als compensatie voor de havenwerken van Zeebrugge en het rangschikkingsbesluit als dusdanig. De klassering maakt het vooropschuiven van zo'n plan, zeker vanuit officiële instellingen, onmogelijk. Bovendien bevat het plan nog enkele schetsen, die niet stroken met het gewestplan, nl. inplantingen in het natuurgebied van de duinen van Heist en in de bufferzone tussen de woonkern van Heist en het havengebied van Zeebrugge, het huidige stortterrein voor rotsblokken voor de aanleg van de havendam.

Waarom kan men zich niet duidelijker uitspreken voor het plan van een jachthaven in Heist en zich daartoe beperken? Tenzij er een ander officieus scenario bestaat, waarin bijvoorbeeld het hoger beroep van de NV Compagnie Immobilière du Zoute tegen het rangschikkingsbesluit bij de Raad van State past. Dit werd gelukkig medio februari verworpen. Het is verder niet onmogelijk dat de Compagnie zich in haar verdere pogingen in deze natuurgebieden te gelde te maken, zich op het algemeen plan van aanleg voor Knokke, dat uit 1966 dateert, zal beroepen. Dit plan voorzag voor de Zwinbosjes in het westelijk gedeelte aansluitend bij de Swimming Pool in half-open bebouwing, terwijl het oostelijk gedeelte tegen het kommerciële beheerde natuurreservaat als duinen intact gehouden werd. De toelichtingen bij het gewestplan Brugge-Oostkust stipuleren duidelijk dat deze gemeentelijke plannen van aanleg, welke werden goedgekeurd voor het vaststellen van het ontwerp-gewestplan in herziening moesten gesteld worden en aangepast aan de bepalingen van het gewestplan. Het opstellen van dit wijzigingsplan wordt

als een gemeentelijke aangelegenheid beschreven; zoniet geldt het gewestplan. De gemeente Knokke heeft steeds geweigerd dit A.P.A. aan te passen. In sommige gevallen, zoals de beruchte geweigerde verkaveling van de Sint-Laureinsduinen te Westende, vormt juist deze diskrepantie tussen vroegere plannen van aanleg van latere gewestplannen de juridische basis, waarop bijvoorbeeld immobiliënmaatschappijen eisen van planschade indienen. Een gevaarlijke situatie ...

PLANNEN VOOR DE AANLEG VAN EEN GOLFTERREIN OP HET OUDE VLEGPLEIN

Er wordt steeds, zeker terecht, op de verdienste van de familie Lippens bij het tot stand komen van het befaamde natuurreservaat van het Zwin gewezen. Men mag echter niet vergeten dat de eigenlijke Zwinmonding een beperkt onderdeel vormt van een uitgestrekt geheel, en in het begin van de eeuw nog immense duinvlakte, hetgeen mooi blijkt uit de kaart van Van der Maelen (ca. 1840). Deze duinengordel werd voor het grootste gedeelte ingenomen bij de urbanisatie, de uitbouw van de badstad. Er blijft nog steeds een belangrijk natuurgebied, dat uit verschillende elementen bestaat, die, uniek aan onze kust, een praktisch volledige overgang vormen van strand, duinen, duinstruweel over bos en weiden naar de achterliggende polders. Ze hebben elk hun eigenheid en deze verscheidenheid vormt één van de meest aantrekkelijke aspecten van de Zwinstreek. De meeste onderdelen van dit complex werden als natuurgebied of landschap gerangschikt of in het gewestplan Brugge-Oostkust als natuur-, reservaat-, of landschappelijk waardevol gebied weerhouden.

Sedert verschillende maanden wordt er in Knokke-Heist vanuit verschillende hoeken (o.m. de Middenstandsråd in november 1983 en de v.z.w. Initiatief, een plaatselijke toeristische promotieorganisatie) op een verdere uitbouw van

lijke dam van de haven van Zeebrugge; één in de huidige werf, waar nu de stortstenen liggen; één voor het bosje of de duinen van Heist; één in hetzelfde bosje, dat op het gewestplan als natuurgebied erkend is; één voor het centrum van Knokke; één aan de Swimming Pool; en tenslotte één (in cauda venenum) met de "vage omschrijving" nog verderop, voor de Zwinbosjes. "Want een jachthaven in het Zwin komt niet ter sprake". Van zodra meer inlichtingen bekend raakten, zou de gemeenteraad hiervan op de hoogte gesteld worden.

In november 1983 werd inderdaad in opdracht van het ministerie van openbare werken (Bestuur der waterwegen, dienst der kust) door de NV Haecon (Harbour and Engineering Consultants) een plan met schetsontwerpen voor een jachthaven of marina voor Knokke-Heist uitgetekend. Enigszins in tegenstelling met de voorstelling van Lippens bevat dit plan duidelijk zelfs twee inplantingen

de golfinfrastructuur aangedrongen. Op de terreinen van de Golf wordt de sport volgens het klubsysteem beoefend. Deze duinen werden trouwens ook in 1982 om hun botanische waarde gerangschikt. Reeds geruime tijd lieten geruchten in de pers vermoeden dat de Compagnie van plan was om een golfterrein aan te leggen op het zogenaamde oude vliegplein van Knokke of, om een ouder toponiem te gebruiken uit de reeds geciteerde kaart van Van der Maelen, de Kleyne Vlakte. Deze geëffende duinen waren tot 1960 als vliegveldje in gebruik en werden daarna gedeeltelijk bebost, en gedeeltelijk als weiland gebruikt. In de loop van de zomer 1983 vond rond deze plannen een plaatselijk werkbezoek van funktionarissen van de Vlaamse deelregering plaats. Omwille van deze geruchten werd door volksvertegenwoordiger J. Leclercq in de Vlaamse Raad een vraag gesteld aan de heer Akkermans, gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud en aan de heer Poma, gemeenschapsminister van cultuur. Uit de antwoorden kunnen geen duidelijke standpunten afgeleid worden, maar blijkt wel een negatieve houding, vermoedelijk in het algemeen, van het Bestuur van Stedebouw en Ruimtelijke Ordening tegenover de aanleg van golfterreinen in groene zones. In tegenstelling tot Poma ontkent Akkermans van het bestaan van konkrete plannen af te weten.

Recent stelde burgemeester Lippens, vermoedelijk als beheerder van de Compagnie, op een bijeenkomst in het clubhuis van de golfclub van Knokke, de aanleg van een nieuwe golf bij de Ooievaarslaan, de weg die vanaf de Bronlaan naar het natuurreservaat leidt, in het vooruitzicht. "Er zouden 46 hektare worden aangelegd met 18 putten, volledig ingericht en met aanplanting van duizenden bomen". Er wordt zelfs aangekondigd dat de nieuwe golf links binnen twee jaar afgewerkt kunnen zijn en als "open golf" zouden geëxploiteerd worden. Dit moet dan ook als een

semi-officiële aankondiging beschouwd worden.

Ook deze plannen zijn echter onaanvaardbaar. De rangschikking van de bestaande Golf omwille van haar botanische waarde kan niet als een argument voor de aanleg van nieuwe golfterreinen ingeroepen worden. De huidige exploitatie van de terreinen van de Golf heeft deze botanische waarde immers duidelijk aangetast en er bestaat geen enkele garantie dat tussen de eigenaars en ekologen een goed beheersplan kan uitgewerkt en daadwerkelijk uitgevoerd worden. Ook de belofte "duizenden bomen aan te planten" mag ons niet misleiden. De Kleyne Vlakte moet immers omwille van haar eigenheid binnen het eerder geschetste geheel van de Zwinmonding, beschouwd worden als belangrijke rustplaats voor prooivogels, en met een eigen flora met een hoge potentiële waarde, die door een aangepast beheer tot ontwikkeling zou kunnen komen. Tenslotte is een toekomstig beheer van de Zwinbosjes zelf enkel mits behoud van de weiden van de Kleyne Vlakte mogelijk. Dit zal immers een vorm van begrazing, zoals gebeurt in heidegebieden en schorren zoals het Verdrongen Land van Saeftinghe, ten einde overwoekering door duindoornstruweel te voorkomen, dienen te omvatten. Bovendien verleent het gewestplan Brugge-Oostkust aan dit gebied het statuut van natuurgebied en, wat minder bekend is, het volledige oude vliegplein is in de rangschikking als landschap van de Zwinbosjes opgenomen. In dit besluit zijn een aantal beperkingen aan de rechten van de eigenaars opgenomen, die het aanleggen van een golfterrein wettelijk onmogelijk maken. In deze context kan men zich enkel afvragen op welke basis de heer Lippens steunt om met vertrouwen de aanleg van dit golfterrein binnen twee jaar aan te kondigen.

Derhalve is het voor de Bond Beter Leefmilieu duidelijk: - dat zowel de Zwinbosjes als het oude vliegplein (of de Kleyne Vlakte) integraal

behouden moeten blijven. Er kan geen sprake meer zijn van een eventuele inplanting van een marinahaven in dit duingebied noch van de aanleg van golfterreinen. Zowel het gewestplan als het klasseringsbesluit verlenen hiertoe een wettelijke basis. Een deklassering zou een morele nederlaag van het gemeenschapsbelang tegenover de belangen van privé-groepen zijn.

- dat de moeilijkheden te Knokke in niet onbelangrijke mate het gevolg zijn van de sterke verweving van privébelangen en openbaar ambt. Daartoe bestaan verschillende overtuigende aanwijzingen. Wij vragen dan ook de politieke wereld hierin zijn verantwoordelijkheid te willen nemen. Dit betekent o.m. een duidelijke afkeuring van pogingen belangrijke natuurgebieden economisch te gelde te maken.

- dat de gewestplannen gerespecteerd moeten worden en beschouwd als een beleidsinstrument op langere termijn. Algemene plannen van aanleg, die dateren van voor het opstellen van de gewestplannen en duidelijk indruisen tegen de moderne opties van behoud van natuurgebieden en open ruimte, die althans gedeeltelijk in de gewestplannen hun weerslag vonden, dienen in herziening gesteld te worden.

- dat het wettelijk kader, dat gemakkelijker een korrekt beheer van deze gebieden mogelijk maakt, dringend dient uitgewerkt te worden. Wetgeving, die verruimde afwijkingsmogelijkheden van de gewestplannen toelaat, zoals het ontwerp-dekreet tot wijziging van de wet op de ruimtelijke ordening door de Vlaamse exekutieve op 21.12.1983 aangenomen, dient afgekeurd te worden, temeer daar er niets gedaan wordt aan de dringende bijkomende planologische bescherming van natuurgebieden.

DE BUFFERZONE TUSSEN DE WOONKERN VAN HEIST EN DE HAVEN VAN ZEEBRUGGE

Het gewestplan Brugge-Oostkust (K.B. 7.4.1977) geeft het gebied

tussen de duinengordel, de twee afleidingsvaarten, de Heistlaan lopende tot aan de Knokse baan (Zelzatebrug) en de Kustlaan, een oppervlakte van 250 hektare, de bestemming ten dele van bufferzone, gedeeltelijk van gebied voor gemeenschapsvoorziening en openbare nutsvoorziening. Het gemeentebestuur van Knokke-Heist heeft een bijzonder plan van aanleg uitgewerkt, dat deze zone integraal als "bufferzone" beschouwt.

Momenteel wordt het noordelijk deel van deze zone in het kader van de uitbouw van de haven van Zeebrugge als een stapelterrein voor stortstenen gebruikt. Uit een antwoord op een parlementaire vraag vanwege volksvertegenwoordiger R. Declercq aan de minister van openbare werken blijkt dat "om dit stapelterrein te verwezenlijken, de investeringskosten 520 miljoen fr. bedroegen, o.m. voor het droogleggen en ophogen van de terreinen, het uitrusten met wegen, sporen, etc... en het aanleggen van een vaste brug over de Kustlaan, die het terrein met de oostelijke nieuwe voorhaven verbindt."

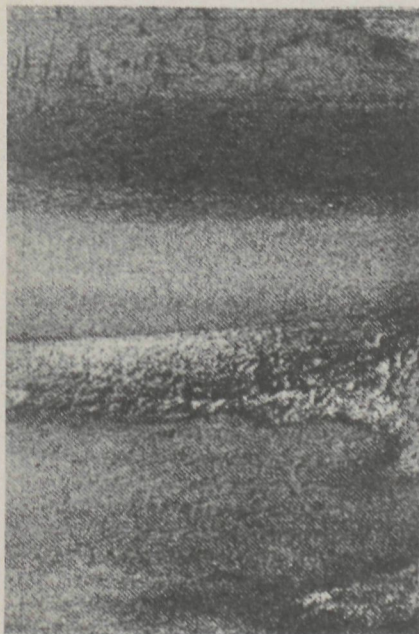
Vanuit openbare werken wordt erop gewezen dat deze zone ideaal gelegen zou zijn voor een aantal havengebonden activiteiten, het behoud van de weg over de Kustbaan, die het centrale werkterrein met de voorhaven verbindt en het doortrekken van deze

weg tot aan de nieuwe inkokering van het Schipdonk- en Leopoldskanaal, om zo een verbinding met de achterhaven te verzekeren. Het BPA zou volgens de minister in die zin gewijzigd moeten worden. In een later antwoord op een vraag van volksvertegenwoordiger Desutter wordt dit standpunt echter niet bevestigd, vermits daar het behoud van een bufferzone voorzien wordt.

Tegen deze onduidelijkheid hebben de bewoners van de

nabijgelegen Vuurtorenwijk een aantal akties gevoerd en zich hiervoor verenigd in een aktiecomitee. De Bond Beter Leefmilieu ondersteunt hun eis, dit gebied na voltooiing van de havenwerken, terug als groenzone in te richten. Hierbij kan ook geen sprake zijn van een aanleg van de marinahaven in de werfzone zelf, zoals het eerder voorgestelde plan van het ministerie van openbare werken als één van de mogelijke ontwerpen weerhoudt.

Voor de toekomst van het gebied kan enkel een behoud als groenzone en mogelijks een beperkte rekreatieve uitbouw in aansluiting met de geplande jachthaven tegen de oostelijke strekdam van de haven van Zeebrugge, weerhouden worden. Ook op dit punt dient het gewestplan gerespekteerd te worden. Het BPA van de gemeente Knokke voor deze zone is volledig in deze geest opgesteld.

europa

* 1983 was een slecht jaar voor het leefmilieu in Europa, inderdaad een zeer slecht jaar ... dit is de eerste zin van het jaarverslag 1983 van het EEB, dat zopas verscheen. Vervoer van giftig afval, lood in de benzine, MER, ... zijn slechts enkel voorbeelden van problemen die zonder budgettaire implicaties kunnen aangepakt worden, maar waarvoor binnen de Europese gemeenschap nog geen maatregelen genomen werden.

Jaarverslag in 't Engels en in 't Frans gratis te bekomen bij 't EEB, Vautierstraat 29 te 1040 BRUSSEL.

* De Europese Commissie heeft eindelijk voorstellen gedaan i.v.m. loodvrije benzine: lidstaten worden "verzocht" volgende maatregelen te ne-

men :

- vanaf 1988 : loodvrije benzine kan verkocht worden;

- vanaf 1989 : loodvrije benzine moet verkocht worden;

- vanaf 1989 : ALLE nieuwe modellen moeten rijden op loodvrije benzine;

- vanaf 1988 : loodgehalte in de benzine voor overblijvende auto's moet 0,15 g/l bedragen;

- vanaf 1991 : ALLE nieuwe auto's moeten twee oktaangehaltes hebben : 92 RON voor normaal en 96 RON voor super.

* De Europese Commissie stelt voor dat de Gemeenschap tegen ten laatste 1995 op hetzelfde niveau van controle op de luchtvervuiling door auto's komt als nu bestaat in de VS en in Japan voor CO, HC + NOx en voor NOx. Vanaf 1989 moeten alle niveau

modellen en vanaf 1991 alle nieuwe auto's aan volgende voorschriften voldoen :

CO : 45g

NOx : 6 g

HC + NOx : 15g

Lidstaten zijn vrij deze maatregelen eerder op te leggen.

* Evaluatie van deze twee voorstellen volgens het EEB: de voorstellen i.v.m. loodvrije benzine zijn bevredigend; deze i.v.m. de uitlaat van auto's zijn totaal onaanvaardbaar. Een beslissing i.v.m. deze problemen valt tijdens de raad van milieuministers op 28 juni a.s.

LG

politiek & co

* Op vraag van dhr. Geyselings (Agalev) i.v.m. lindaanresten in zuivelprodukten antwoordde de staatssekretaris van landbouw De Keersmaecker dat het gebruik op vee van elk fytofarmaceutisch produkt op basis van lindaan verboden is, overeenkomstig het KB van 5 juni 1975. Hij voegde er nog aan toe dat om een ongeoorloofd gebruik te voorkomen dergelijke produkten sedert 1981, slechts verkocht mogen worden in bussen van 5 liter met de waarschuwing "Gevaarlijk voor het vee" en "Verwijderd houden van voedingsmiddelen, drank en van diervoeder". Wij hebben zo onze twijfels over de efficiëntie van dergelijk voorkomingsbeleid.

* Onlangs meldten wij u dat

ons land niet behoorde tot de zogenoemde klub van 10, die in Ottawa een overeenkomst tekenden om binnen de tien jaar hun zwavelemissie terug te schroeven met 30 %. Staatssekretaris Aerts meldde toen dat de afwezigheid van België te wijten was aan een "technische kwestie". Op vraag naar senator Weckx

* Volksvertegenwoordiger Gabriëls (V.U.) vroeg staatssekretaris Aerts hoe het zat met de toepassing van een aantal EG-richtlijnen waarin de eis gesteld is dat de oppervlakte-actieve stoffen in de wasmiddelen voor minstens 90 % biologisch afbreekbaar moeten zijn. Het zal de milieubewuste lezer interesseren dat deze EG-richtlijnen betreffende niet-ionische en anionische detergentie nog niet in het Belgisch recht werden geïntegreerd door het feit dat de bevoegdheid op dat gebied, (nationale of gewestelijke materie) niet is vastgesteld. Het wordt o.i. hoog tijd dat dit voor de milieumateries, waarover bevoegdheidsbetwisting bestaat, eindelijk eens

DVM.

HIER SPAREN IS KINDERSPEL.

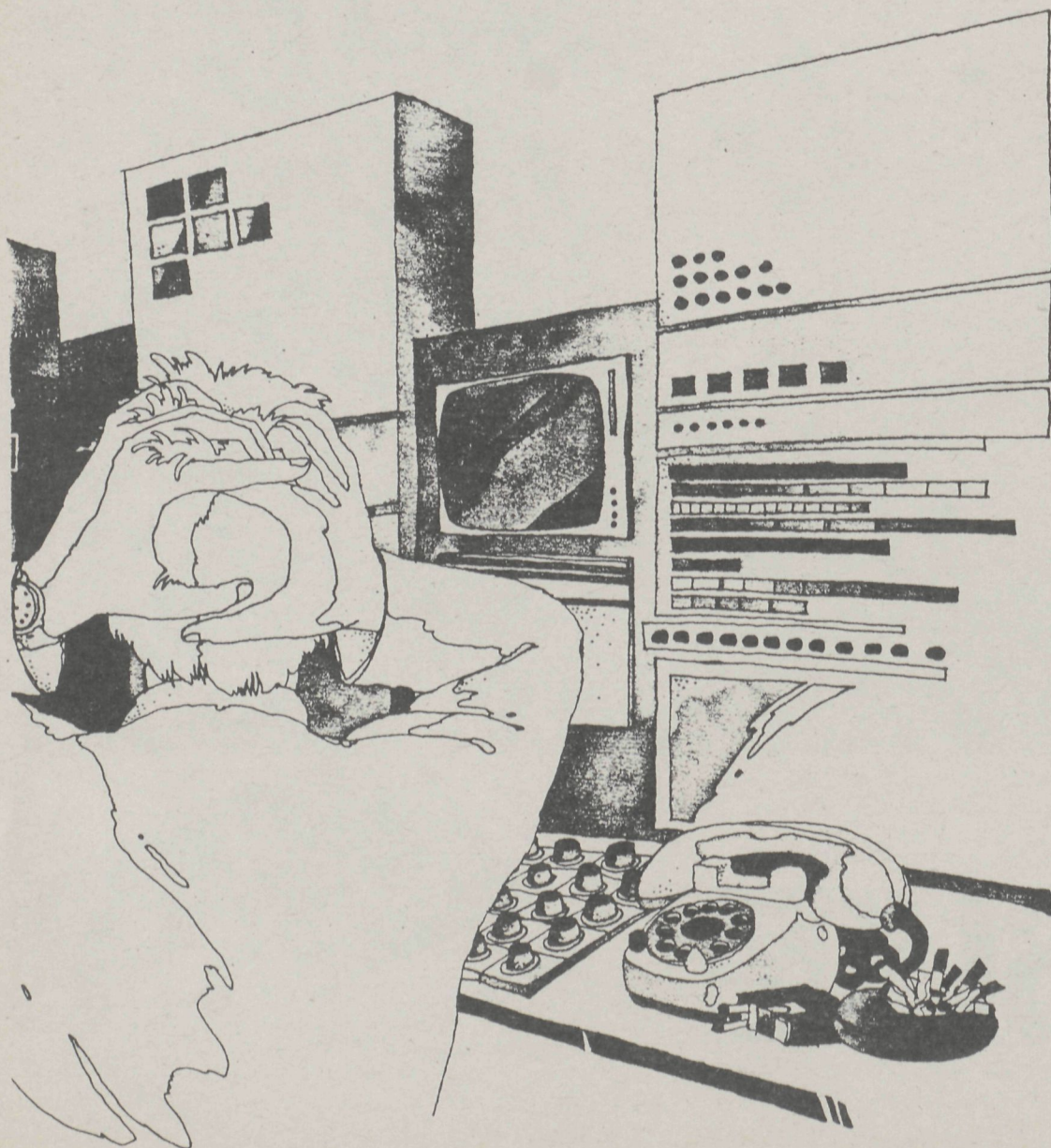
GASPARSKI BSCG

ASLK

VERZEKERING VAN KERNCENTRALES

Het stelsel ter verzekering van het nukleaire risico, zoals dat vandaag bestaat in het merendeel van de Westeuropese landen waaronder ook ons land, is bijzonder gunstig voor de nukleaire industrie, maar anderzijds onaanvaardbaar voor de bevolking die blootgesteld wordt aan deze risico's. Het wetsontwerp Eyskens-Gol beoogt enkel een verdere toepassing van dit onaanvaardbare verzekeringsstelsel in ons land zonder dat er fundamentele korrekties worden aangebracht.

Dank zij het internationale Verdrag van Parijs wordt de nukleaire industrie ontlast van haar verantwoordelijkheid om de miljardenschade te vergoeden die eventueel kan voortvloeien uit een kernongeval. Om de ontwikkeling van de nukleaire industrie niets in de weg te leggen wordt de aansprakelijkheid van de exploitant van een installatie tot een symbolisch bedrag gereduceerd. De hoogte van dit bedrag werd zodanig gekozen dat de exploitant hiervoor zonder enige moeite een klassieke verzekering kan afsluiten.

Bovendien blijft de capaciteit van de verzekeringswereld hierbij essentieel onaangetast, zodat deze in staat is om de eigenaars van nukleaire installaties te voorzien van een behoorlijke verzekering tegen schade die zij zelf zouden kunnen ondervinden als gevolg van een kernongeval. Aldus ontstaat de paradoxale toestand dat bijvoorbeeld de elektriciteitsmaatschappijen hun kerncentrales verzekerd hebben voor een veelvoud van het bedrag waarvoor zij aansprakelijk kunnen worden gesteld. Zowel in de Verenigde Staten als in ons land zijn de kerncentrales via klassieke weg verzekerd voor ongeveer de helft van hun waarde (circa 25 miljard Bfr.). De huidige aansprakelijkheidslimiet waarvoor de elektriciteitsmaatschappijen gehouden zijn een verze-

kering af te sluiten, bedraagt 1 miljard Bfr. Het wetsontwerp Eyskens-Gol wil dit op 3 miljard Bfr. brengen.

De potentiële waarde als gevolg van een ernstig kernongeval kan oplopen tot 1000 à 30.000 miljard Bfr. Een aansprakelijkheidslimiet van 1 of 3 miljard heeft dus slechts een symbolische waarde. Zelfs een preventieve evacuatie, zoals die plaats vond in Harrisburg, leidde al tot een schade (burgerlijke aansprakelijkheid) van 1,5 miljard Bfr. Men kan in België dus beter spreken van een aansprakelijkheidsvrijstelling in plaats van een "begrenzing", zoals die in de wet is vastgelegd.

DE HUIDIGE TOESTAND

Reeds bij het begin van de ontwikkeling van de nukleaire industrie werd duidelijk dat de klassieke verzekerings technieken niet kunnen worden toegepast op nukleaire risico's, om verschillende redenen :

1. Er zijn geen betrouwbare ongevallenstatistieken.
2. Het aantal nukleaire installaties die bij een premiesysteem kunnen worden betrokken is te gering ten overstaan van de enorme potentiële schade die kan ontstaan ten gevolge van één enkel ongeval.
3. De verzekeraars zijn verplicht om een enorme kapitaalsreserve aan te houden gedurende

een lange periode, omdat nieuwe schadegevallen zich nog jaren na het kernongeval kunnen openbaren.

De verzekeringswereld was zich al snel bewust van deze risico's en nam dan ook geen halve maatregelen. In alle klassieke polissen werd eventuele schade als gevolg van een kernongeval gewoon uitgesloten, om niet langs omwegen alsnog met schadeclaims te worden geconfronteerd.

De nukleaire industrie van haar kant besepte maar al te goed dat hoge schadeclaims ten gevolge van een ongeval al snel tot een bankroet zou kunnen leiden. Op zichzelf vormde dit reeds een belemmering om de benodigde investeringskapitalen bijeen te krijgen. Er moest dus een 'oplossing' worden gevonden om te voorkomen dat de civiele toepassingen van kernenergie een vroege dood zou zijn beschoren. In samenspraak met de verzekeringswereld, die bang was van een overheidsinmenging op haar domein, werd naar een 'oplossing' gezocht. De aansprakelijkheid moest worden herleid tot verzekerbare proporties en de premies mochten niet te zwaar drukken op de kWh-prijs. Op deze manier kwam er een verzekeringsstelsel tot stand, dat zou worden vastgelegd in een aantal internationale verdragen, en dat berust op een drietal peilers:

1. Een bijzondere organisatie van de verzekeringsmarkt met als doel een maximalisatie van de mobiliseerbare kapitalen door het opzetten van verzekeringspools in elk land.
2. De introductie van een uitzonderingsstelsel op het gemeen recht om de nukleaire industrie te ontheffen van haar aansprakelijkheid voor de zogenaamde niet verzekerbare risico's.
3. Een borgstelling van de overheid om eventuele slachtoffers tot een bepaald (beperkt) bedrag te vergoeden.

De introductie van het uitzonderingsstelsel kwam tot stand in het Verdrag van Parijs (1960). Het betreft de zware nukleaire risico's en werd gekonkretiseerd in een viertal

principe's :

- De exclusieve en objectieve aansprakelijkheid van de exploitant. Exclusief betekent hier dat alleen de exploitant voor eventuele schade kan worden aangesproken, en niet de eigenaars, architecten e.d. Dit voorkomt een kaskade van verzekeringen.

Objectief betekent hier, dat eventuele slachtoffers niet hoeven te bewijzen dat de exploitant één of andere fout heeft gemaakt, zoals dat in het gemeen recht het geval is.

- De beperking van de aanspra-

kelijkheid van de exploitanten tot een verzekeraar bedrag.

- De beperking van de aansprakelijkheid in de tijd tot 10 jaar in plaats van 30 jaar zoals geldt in het gemeen recht. Hierdoor behoeven de verzekeringsmaatschappijen maar gedurende deze 10 jaar de nodige kapitalen aan te houden. Een bijzonder kwalijke zaak waar we nog op terug komen.

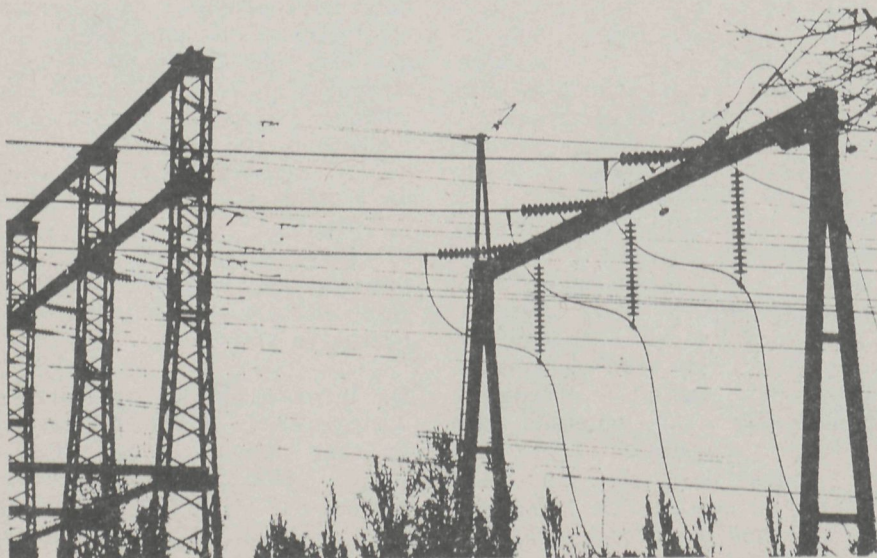
- De bevoegdheid van één rechtbank om diskriminatie onder de eventuele slachtoffers te vermijden.

Vooraf op aandringen van Amerikaanse reaktorbouwers kwam er in 1963 een aanvullend verdrag, het Verdrag van Brussel, tot stand. Dit verdrag voorziet een borgstelling van de overheid en de verdragsluitende landen boven op het bedrag waarvoor de exploitanten aansprakelijk zijn. De bedragen die in het Verdrag van Parijs waren vastgelegd lagen immers lager dan die in de Verenigde Staten, waardoor er bij de Amerikaanse reaktorbouwers de angst bestond, dat ze met schadeclaims van eventuele Europese slachtoffers konden worden geconfronteerd via Amerikaanse rechtbanken.

Middels het aanvullend Verdrag van Brussel werd het totale bedrag dat als schadevergoeding zou kunnen worden uitgekeerd gebracht op 6 miljard Bfr. Via een protocol (het Tweede Aanvullend Protocol) van 1982 werd dit totale bedrag verhoogd tot ongeveer 15,6 miljard frank.

België ratificeerde reeds het Verdrag van Parijs en de verschillende bepalingen van dat verdrag werden vastgelegd in de wet van 18 juli 1966. Via een K.B. van 13 mei 1980 werd de aansprakelijkheidslimiet van de exploitanten opgetrokken tot 1 miljard Bfr.

Het aanvullend Verdrag van Brussel en de aanvullende protocollen werden tot nu toe echter niet geratificeerd, waardoor eventuele slachtoffers van een kernongeval in België het zullen moeten stellen met een maximum bedrag van 1 miljard Bfr.

HET WETSONTWERP EYSKENS-GOL

Het wetsontwerp Eyskens-Gol voorziet nu in de vervanging van de bestaande wetgeving in België rekening houdend met de reeds afgesloten internationale verdragen en protocollen.

In dit wetsontwerp wordt de aansprakelijkheid van de exploitanten opgetrokken tot 3 miljard Bfr. Een regeringsamendement voorziet zelfs 4 miljard frank. De bepalingen van het aanvullende Verdrag van Brussel worden overgenomen. De beperking van de aansprakelijkheid in tijd wordt opnieuw op 10 jaar gesteld.

Een regeringsamendement voorziet verder een uitbreiding van het begrip objectieve aansprakelijkheid tot schade voortvloeiend uit een kernongeval als gevolg van een natuurramp.

DE BEPERKING VAN DE AANSPRAKELIJKHEID IN DE TIJD

Reeds in het Verdrag van Parijs werd dit gebracht op 10 jaar in plaats van 30 jaar zoals in het gemeen recht. In het wetsontwerp Eyskens-Gol wordt dit opnieuw overgenomen. Dit is een bijzonder kwalijke zaak, aangezien schade als gevolg van ioniserende straling veelal pas na jaren aan het licht komt.

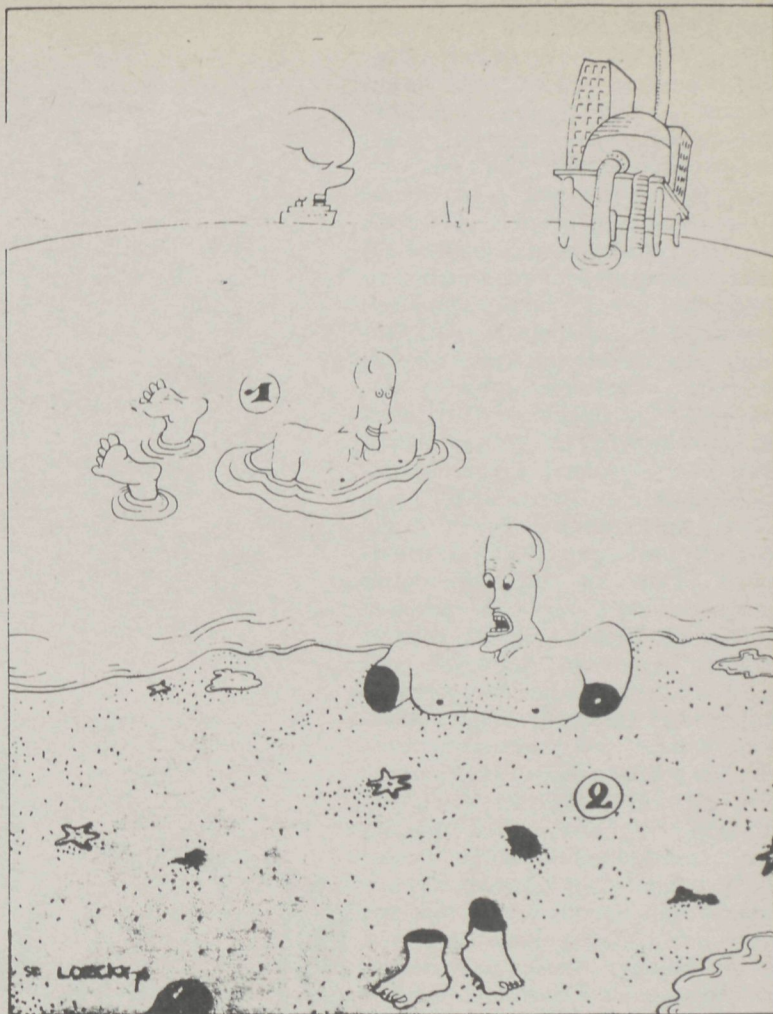
Dit kunnen zijn : ontwikkeling van kankers, die pas tientallen jaren later aan het licht kunnen komen; genetische effecten, die pas zichtbaar worden bij nakomelingen van bestraalde personen; chromosoomafwijkingen of celschade die kan leiden

tot verminderde immuniteit van het slachtoffer tegen ziekten. Slachtoffers die dit soort van schade vaststellen na 10 jaar kunnen door de bestaande en de nieuwe wetgeving dus geen beroep meer doen op een schadevergoeding!

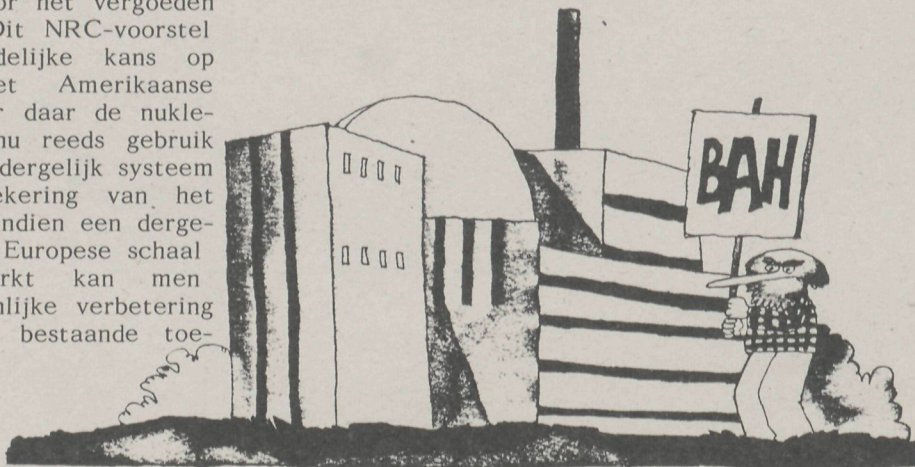
ALTERNATIEVE VERZEKERINGSSTELSELS

Via klassieke verzekeringsstelsels blijven nukleaire risico's in wezen onverzekerbaar, ook al zijn er nu heel wat meer

nukleaire installaties in bedrijf dan in de jaren zestig. Elke poging om dit soort van risico's via klassieke wegen te verzekeren leidt tot een beperking van de aansprakelijkheid van de exploitanten waardoor potentiële slachtoffers nauwelijks vergoed zullen kunnen worden bij een eventueel ernstig ongeval. Indien men o.a. op grond hiervan niet af wil zien van het gebruik van kernenergie, dan zullen oplossingen in een andere richting moeten worden gezocht. Met name valt er te denken aan de zogenaamde

Post-loss Assessment Insurance, of retrospectieve verzekering. De Amerikaanse Nuclear Regulatory Commission werkte een dergelijk voorstel uit, ter voorbereiding van de vervanging van de bestaande Price-Anderson wet. In dit voorstel stelt men een kollektief van exploitanten aansprakelijk voor de schade van één kernongeval, indien de verzekering van de exploitant in kwestie de eventuele schade niet zou kunnen dekken. Dit moet de afschaffing mogelijk maken van elke absolute aansprakelijkheidslimiet. De bijdrage van de exploitanten wordt wel beperkt tot een jaarlijks maximum van 10 miljoen dollar per centrale. Met 82 kerncentrales in bedrijf, is de Amerikaanse toestand dan zo dat op 20 jaar tijd bijvoorbeeld ruim 800 miljard vrijgemaakt kan worden voor het vergoeden van schade. Dit NRC-voorstel heeft een redelijke kans op slagen in het Amerikaanse kongres, temeer daar de nukleaire industrie nu reeds gebruik maakt van een dergelijk systeem voor de verzekering van het eigen belang. Indien een dergelijk systeem op Europese schaal wordt uitgewerkt kan men tot een aanzienlijke verbetering komen van de bestaande toestand.

TOT SLOT

Het wetsontwerp Eyskens-Gol verbetert in essentie niets aan de bestaande rechtsonzekerheid bij een kernongeval. Het verhoogt enigermate de totale som waar eventuele slachtoffers aanspraak op kunnen maken, doch dit blijft onbeduidend.

We moeten af van de aansprakelijkheidslimieten die in wezen vrijstellingen zijn. Men zou kunnen denken aan een jaarlijkse maximale limiet van bijvoorbeeld 40 miljard Bfr. voor de gezamenlijke exploitanten van nukleaire installaties in België, omdat ook eventuele slachtoffers niet gebaat zijn bij een faillissement van een exploitant ten gevolge van een kernongeval.

We moeten tevens af van de aansprakelijkheidslimiet in de tijd. Hier zou minimaal het gemeen recht van kracht moeten zijn dat 30 jaar voorziet.

Indien de bovenstaande aansprakelijkheidslimieten worden afgeschaft, is het ook in het belang van de elektriciteitsproducenten om samen met de overheid te zoeken naar een oplossing op b.v. Europese schaal op basis van een systeem van retrospectieve premies, ter aanvulling van klassieke verzekeringsstelsels.

V.A.K.S.

Verenigde Aktiegroepen voor KernStop

De industriële ontwikkeling liet ons tal van ongebruikte, lege ruimten na, die nochtans een zinvolle bestemming zouden kunnen krijgen.

De ons omringende landen brachten al indrukwekkende realisaties tot stand op het vlak van hergebruik van industriële panden. Ook in de eigen regio werd al aandacht besteed aan dit probleem, maar volgens de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie bezitten Vlaanderen en Brussel toch een achterstand op het vlak van ontwikkelingen en realisaties.

Daarom wil de VVIA een project rond dit thema uitwerken. Het geheel wordt opgevat als een ideeënbeurs die vanaf 15 februari 1985 in Vlaanderen zal rondtrekken.

De VVIA doet een oproep aan alle eigenaars en ontwerpers die ooit ideeën of plannen formuleerden i.v.m. hergebruik van industriële ruimten, om het bestaan van projecten en realisaties hun te melden (onder de vorm van een korte tekst, foto's of plannetjes). Deze dienen gestuurd aan: Werkkommissie "Hergebruik industriële ruimten"

p/a Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie

Postbus 30

Postkantoor Maria Hendrikaplein
9000 GENT - 12

Telefoon 091/24.09.99).

HL

NIEUWE VERVUILING VAN DE MAAS TE LUK

De firma Tensia van Seraing-Ougrée, fabrikant van detergents, lost bijna dagelijks enorme pakken schuim die op de Maas drijven. Enkele weken stortte deze firma een 200-tal vaten van elk 200 liter sulfochloride op minder dan 100m van de bebouwde zone.

Inter-environnement-Wallonie heeft een dossier over deze klandestiene lozing ingediend bij Minister Feaux, met het dringende verzoek onmiddellijk maatregelen te nemen.

KINDERBOERDERIJ TIVOLI TE MECHELEN : LANDELIJKE ERVARINGEN IN EEN VERSTED- ELIJK MILIEU

De Mechelse kinderboerderij is een didactisch centrum waar aspecten van het boerderijleven als edukatief middel worden aangewend.

Een dergelijk centrum tot stand brengen vergt ondermeer:

1. Een geschikt materieel kader. Dit werd vervuld door de aankoop van het Tivoli-domein.

2. Geldelijke middelen. De Koning Boudewijnstichting was bereid om de helft van de kosten te dragen en inhoudelijke bijstand te leveren.

3. Gemotiveerd personeel. Sommigen zijn stagiair, BTK'er, tewerkgesteld werkloze. De vrijwillige inzet van velen is een feit. In totaal hebben zo'n 37 personen meegewerkt aan deze kinderboerderij.

Dit dossier bevat het hele verhaal van de kinderboerderij van het begin tot eind 1983 en is nuttig als voor-kennis voor elke initiatiefnemer. Te bestellen tegen de prijs van 150fr. bij

* Koning Boudewijnstichting, Brederostraat 21, 1000 BRUSSEL, 02/511.18.40

* Stedelijke Jeugddienst Stad Mechelen, Kan. De Deckerstraat 66, 2800 MECHELEN, 015/21.80.24.

HOECHST

De Alternatieve Konsumentenbond met een HOECHST onsmakelijk verhaal :

Hoechst Nederland heeft een advertentie verspreid met als titel "Kunnen wij het ons veroorloven geen gewasbeschermingsmiddelen meer te gebruiken."

Zeer onomwonden stellen zij alternatieve landbouw voor als hard werken, magere oogsten, onkruid wieden met de hand en coloradokevers verzamelen. We weten wel beter. Hard werken moet elke boer, de oogsten zijn gemiddeld lager, maar het milieu blijft gespaard. Alternatief voedsel is wat duurder, toch kan men nagaan met een minimum inkomen zich dat voedsel wel permitteren. In Hoechst hoeven we niet veel vertrouwen te hebben, aldus de VEP.

Men weze dus gewaarschuwd. Heeft u nog vragen ? Schrijf dan naar VEP-België, Bossestraat 1 te 3100 HEIST-OPDEN-BERG.

MDP

ME.

LG

EVERGREEN - LIER

De milieuvereniging Evergreen installeert een kringloopcentrum in Lier waar gezorgd wordt voor recycling van oud papier en karton, kroonkurken, kwikbatterijtjes en -thermometers, oude fotonegatieven en rontgenfoto's, afgedankte rommel, oud brood, vervuilde motorolie, oude kleren, frituurvet en -olie, non-ferrometalen en oud ijzer.

Ook werkt men aan de gedachte een milieuinformatiecentrum ten dienste van scholieren, onderwijzend personeel, beleidsmensen en elke geïnteresseerde op te richten.

Evergreen is sinds 18 juni verhuisd naar de Van Boeckellaan 52 te 2500 LIER.

RV.

ADVERTENTIE

RIJKSUNIVERSITEIT GENT INTERFAKULTAIR CENTRUM VOOR MILIEUSANERING

Postgraduaat tot het bekomen van:

- licentie in de milieusanering
- ingenieur in de milieusanering

Toegankelijk voor:

- Licentiaten in de wetenschappen (groepen scheikunde, aard- en delfstofkunde, dierkunde, plantkunde en aardrijkskunde)
- Doctors in de diergeneeskunde en geneeskunde
- Apotekers
- Burgerlijke ingenieurs (bouwkunde, scheikunde, metallurgie, werktuigkunde, elektrotechniek, architectuur)
- Landbouwkundig ingenieurs en ingenieurs voor de scheikunde en de landbouwindustrieën
- Industrieel ingenieurs (mits vrijstelling van diploma en gunstig advies Raad van het I.C.Mil.)

Duur: éénjarige studie met mogelijkheid van spreiding

Inlichtingen: Sekretariaat

Interfakultair Centrum voor Milieusanering
J. Plateastraat 22
9000 Gent
tel. 091/25 75 71 post 4106

BOUWKUNDIG EN KBS

ERFGOED

De vereiste inspanningen om ons bouwkundig erfgoed voor de toekomst te bewaren zijn zwaar. De overheid blijkt niet in staat dit bezit in stand te houden en te beheren.

"Monumentenzorg moet ieders zorg worden", zo zegt de Koning Boudewijn Stichting (KBS). Samen met de Nationale Loterij helpt zij mee aan de restauratie en herwaardering van een vijftal beschermde monumenten.

Tevens wil deze stichting ieders inbreng in het behoud ervan stimuleren.

- Er worden deze zomermaanden dan ook enkele werkkampen voor jongeren (van 16 tot 22 jaar) georganiseerd. Zij werken actief mee aan restauratie, verkennen ook de streek: 30 juli tot 3 augustus Mechelse Hanswijckhoeve. Er zijn ook een 3-tal opgravingskampen bij de oude waterburcht van Millen-Riemst : 23 juli tot 3 augustus, 6 tot 17 augustus en van 20 tot 31 augustus.
- Tenslotte zet de KBS, voor al diegenen die willen kennis maken met ons rijk monumen-

tenbezit, "Vijf Monumententochten door Vlaanderen" op touw. Vijf zaterdagen met als hoofdbrok een fikse wandeling, waarvan de afstand varieert tussen 5 en 9 km. Er is kans om diverse monumenten te bezoeken, er zijn allerlei tentoonstellingen over de geschiedenis van de streek, één of andere groep of artiest uit de streek zorgt voor muziek, volksspelen komen aan bod en tenslotte wordt er gezorgd voor een hapje en een drankje.

De spoorwegen geven 50 % reductie (75 % voor kinderen). Er is een tocht per maand, telkens op zaterdag tussen 14 u en 18 u 30. De juiste data :

Meldert-Hoegaarden, zat. 26 mei; Muizen-Mechelen, zat 23 juni; Vivenkappelle-Damme, zat. 28 juli; Sint-Truiden, zat. 18 augustus; Oudenaarde, zat. 22 september.

Meer info en dokumentatie (stafkaart, beschrijving + foto's) zijn gratis te krijgen bij de Koning Boudewijnstichting, Brederodestraat 21 te 1000 BRUSSEL. Telefoon 02/511.18.40.

AKTIE TEGEN APPARTE- MENTSGEBOUWEN EN HAN- DELSRUIMTEN IN LEUVEN.

Op diverse manieren hebben buurtbewoners uit de Maria Theresiastraat te Leuven gereageerd tegen een mogelijke schending van het gewestplan. Op de nrs. 16 en 18 zouden er veel te grote gebouwen worden opgericht tot op een diepte van 35 m. De tuinen van beide huizen maken deel uit van een grotere als parkgebied ingeschreven zone. De bouwaanvraag van Immo Christophe werd door het Schepenkollege te Leuven geweigerd. Na beroep van de eigenaar werd deze door de Bestendige Deputatie toch goedgekeurd, ondanks twee perskonferenties, kontakten met politici en en handtekeningactie van de buurtbewoners. In een schrijven aan de Directie van Stedebouw Vlaams Brabant probeerden ze hun stelling juridisch te onderbouwen. En met resultaat. Deze tekende beroep aan bij de Vlaamse Deelregering. Nu moet Akkermans beslissen ...

MDP

MB.

NATUURBESCHERMERS WILLEN BETERE JACHTRE- GLEMENTERING

Op initiatief van het Coördinatietecomité voor de Bescherming van Vogels (CCBV) hebben de verenigingen voor natuur- en vogelbescherming aangedrongen op een behoud van alle bestaande natuurbeschermende maatregelen en hebben daarbij voor het komend seizoen volgende prioriteiten voorgesteld:

1. Bescherming van de houtsnip, smient en wintertaling.
2. Schrappen van de biotoopverstorende loerjacht op eenden bij duisternis.
3. Schrappen van trechterevalen.
4. Invoeren van een schoontijd voor houtduiven, kraaiachtigen en de vos.

INLANDSE VOGELS TEGEN SPOTPRIJZEN

48.82.07 na 19 U.

TE KOOP: Voll. nwe. stereoinstallatie met meubel en boxen. Tel. 052/44.80.87 na 17 U.

VERKOOP VAN: Inlandse vogels aan spotprijzen - dit enkel op zondag tussen 8u30 en 10u30. Adres: Vervaele L., Oostende 11 te 9108 Eksaarde.

TE KOOP: 50 cc Yamaha RD

20/718-RL

MOE richt zien living inger. mer, Gror van ninge 777

20/624-RL

Het Coördinatietecomité voor de Bescherming van Vogels vernam dat kruisbekken tegen 20fr. werden verkocht en dat sijsjes tegen 5 of 10fr. werden verhandeld. Het CCBV heeft onmiddellijk klacht ingediend.

De natuurplunderaars krijgen steeds meer lef. Het ontwerpdekreet Olivier over ruimere kansen voor stroperij was een zoveelste wind in de zeilen van handelaars en vangers.

Inlichtingen :
C.C.B.V.
Durentijdslei 8
2130 BRASSCHAAT
Telefoon : 031/63.04.65.

ME.

CACTUS '80

Cactus 80 zoekt :

een Industriële-Ingenieur Bouwkunde om in het kader van een BTK-projekt mee te werken aan een voorlichtingskampagne in de Brugse regio om het Rationeel Energie Verbruik in de Huishoudens te stimuleren.

Meer inlichtingen worden U graag op aanvraag toegestuurd. Adres: St-Amandstraat 13, 8000 BRUGGE. Telefoon : 050/33.20.14.

ALGEMENE VERGADERING BAYER

Op 27 juni jl. waren op de aandeelhoudersvergadering van het chemische concern Bayer ook een aantal vertegenwoordigers aanwezig van milieuverenigingen uit 5 Europese landen : de Duitse Bondsrepubliek, Spanje, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en ook België. Voor ons land was dat de Werkgroep Water, die sinds kort in het bezit is van een aandeel van Bayer en aldus bij machte is om op de algemene vergadering het woord te voeren. In totaal werden er door de deelnemende groeperingen 18 punten op de agenda geplaatst : het lozen van afvalzuren vanuit Antwerpen, watervervuiling, produktie van chemische wapens, rampenplannen, financiering van bepaalde politieke partijen, pesticidenexport en -produktie naar en in Derde Wereld-landen, enz...

Aangezien er ook 4 nieuwe beheerders zouden verkozen worden, werden door de actiegroepen vier personen voorge-

dragen; voor België was dat Ward Dossche van de Werkgroep Water. De verenigde actiegroepen hebben ook voorgesteld om de niet geringe winsten (7 D.M. voor een aandeel van 50 D.M.) niet volledig aan de aandeelhouders uit te keren. De kleine aandeelhouders (maximum 100) zouden nog 5 D.M. per aandeel ontvangen. Het resterende gigantische bedrag zou dan als volgt moeten verdeeld worden : 25 % voor milieusanering (het invoeren en/of ontwikkelen van milieuvriendelijke technieken; o.a. voor de titaandioxydefabriek te Urdingen), 25 % voor de invoering en financiering van de 35-uren werkweek, 25 % voor maatregelen om de tewerkstelling te bevorderen en 25 % voor het opnieuw toekennen aan de werknemers van een aantal afgeschafte financiële voordelen.

Aangezien deze Milieurama vóór 27 juni ter perse gegaan is, kunnen wij u het resultaat van de algemene vergadering nog niet meedelen.

DS

DE RUPELSTREEK TUSSEN ARGWAAN EN HOOP

Danny Wildemeersch begon in 1982 in het Centrum voor Sociaal-Agogisch Onderzoek aan de K.U.Leuven een onderzoek over de door milieuvervuiling en werkloosheid sterk getroffen Rupelstreek. In samenwerking met het plaatselijk opbouwwerk (buurthuis Hellegat te Niel) en bewoners resulteerde dit onderzoek in een video-project omtrent de problematiek van het wonen, leven en werken in de Rupelstreek en in een experimenteel geschreven rapport "De Rupelstreek tussen argwaan en hoop" uitgegeven door Acco-Leuven.

Zoektocht naar een vormingsmethodiek

De streek gelegen aan de Rupel, in de driehoek Mechelen-Temse-Antwerpen kende voor en na de 1ste wereldoorlog hoogtepunten van de steenbakkerijindustrie wat ook nevenindustrieën aantrok. Eind de jaren zestig echter kwam een eind aan het succes. Met de crisis in de bouwmarkt, viel de industriële activiteit helemaal uit. De kleiputten kregen een nieuwe functie: berging voor huisvuil, industrieel- en probleemafval. De steenbakkers zagen winst in het dumpen, wat ook nieuwe werkgelegenheid meebracht. De leefmilieubeweging moest vechten tegen allerlei sociale krachten, voor sluiting van de stortten. Uiteindelijk op 2 januari '84 werden de stortten (op één uitzondering na) gesloten. Maar daarmee is de milieuproblematiek niet opgelost. Wat met

- de invloed van het afval in de grond ?
- de uitwasemingen van het industriegebied aan de overkant van de Rupel ?
- het vervuilde Rupelwater dat zelfs na recente dijkversterking soms de vrije loop krijgt?
- woon-wantoestanden ontstaan vanuit industrie en z'n aftake-

ling (b.v. woningen die zich op de rand van de afgrond van een kleiput bevinden, met wegzakken bedreigd) ?
- ruimtelijke ordening en structuur ?

...

Om de woorden van de gouverneur aan te halen : "Het leefmilieu in de Rupelstreek is op ekologisch en ruimtelijk vlak ergerlijk verknoeid en het welzijn van de bevolking wordt bedreigd."

De idee een video-programma te maken rond de typische problemen van leven, wonen en werken in de Rupelstreek is gegroeid vanuit contact met "De Kleine Televisie" (vorming met video). Het kwam tot stand door een intense samenwerking met het plaatselijk opbouwwerk, bewonerskomitee en actiegroepen. Het programma belicht het denken en doen van bewoners in de kontekst van de streek. Het is opgebouwd op basis van interviews met zowel actieve mensen uit de leefmilieubeweging als mensen van buiten deze groep. De aandacht werd toegespitst op de meest uitgesproken probleemgebieden langs de Rupel nl. Hellegat, Noeveren, Hoek, Bosstraat en Terhagen. Door de structuurplanning waren deze gebieden geheel of gedeeltelijk voor herwaardering vooruitgeschoven. Het programma is vooral gemaakt met de bedoeling buurtbewoners te sensibiliseren rond milieu, tewerkstelling, huisvesting en ruimtelijke ordening.

De logika zit in de woorden van de mensen.

Wat begon als sociaal-wetenschappelijk onderzoek, groeide uit tot interessant materiaal voor vormingswerkers en niet in minder mate voor milieu-werkers en geïnteresseerden in ons leefmilieu.

Er wordt vanuit' gegaan dat je de plaatselijke situatie kent en het boekje "De Rupelstreek tussen argwaan en hoop" vormt hierop een uitstekende inleiding.

Tegen deze achtergrond van verval organiseren de bewoners zich op verschillende manieren. Hun verzet tegen de om zich heen grijpende moedeloosheid kan als voorbeeld staan voor andere gebieden en andere problemen.

Je kunt het video-programma aanvragen bij :

Eddy Stuer

Buurtopbouwwerk Hellegat

Tuyaertstraat 72

2640 NIEL

Telefoon : 03/888.56.40.

Duur : 40 minuten.

Gratis.

ADVERTENTIE

BOVENSTE BESTE
**BUTTONS &
BADGES**

Sportmanifestaties

- kongressen
- reklame
- slogans
- politiek

Europalaan 35 - 9800 Deinze - Tel. (091) 86.33.05

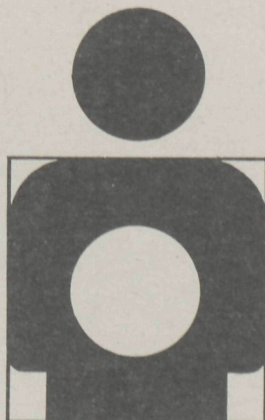
ADVERTENTIE

TERZAKE, het tweemaandelijks tijdschrift van de Wakkere Burger is aan zijn tweede jaargang toe.

In de eerste zes nummers verschenen artikels over o.m. beleidsnota's, gemeentefinanciën, kulturele raden, jeugdbeleidsplannen, jeugdraadwerking, ruimtelijke ordening, kultuurbeleid, informatie- en inspraakbeleid, vreemdelingenbeleid, hoorzittingen, gemeentelijk huisvestingsbeleid, spreekrecht voor bewoners op de gemeenteraad, openbaarheid van vergaderingen, gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking, milieubeleid, jeugdkonsulenten, speelruimten, verkeersbeleid,...

In alle artikels werd ruim aandacht besteed aan konkrete aktietips, voorbeelden uit de praktijk, suggesties ...

Tallose reakties van lezers

bewijzen dat TERZAKE niet enkel heel wat achtergrondinformatie brengt, maar tevens, en in de eerste plaats, een nuttig en onmisbaar werkinstrument is voor wie in zijn/haar gemeente actief wil meespreken en -werken.

Ook in 1984 gaat TERZAKE verder op de ingeslagen weg: "open en inspraakgericht gemeentebestuur" blijft het adagium.

Een greep uit de te verwachten artikels :

Ouderen en participatie, gemeentelijk tewerkstellingsbeleid, energiebeleid, cultuur in crisis, hoorzittingen, gemeentelijke informatiebladen, jeugdwerkloosheid, inspraak in interkommunales en huisvestingsmaatschappijen, hoe bewoners mobiliseren, het verkeer, aantasting van het gewestplan.

Abonneren op TERZAKE kost 350fr. voor een heel jaar.
Groepsabonnementen (min. 10) kosten slechts 280fr.
Te storten op rekening nr. 425-2074841-10 van De Wakkere Burger,
Liedtstraat 27-29 te 1030 Brussel. Telefoon : 02/241.88.33.

* De perskonferentie over de plannen voor actieve recreatie aan het Donkmeer in Berlaare, heeft onverwacht positieve resultaten opgeleverd. Niet alleen werd de geplande opening van het domein op 1 mei uitgesteld (zeker tot 15 juni), maar daarnaast nodigde minister Akkermans de Bond Beter Leefmilieu uit voor een gesprek om de zaak door te praten. Deze ontmoeting ging door op 23 mei en verliep vrij positief. Uitgebreider berichtgeving volgt in een volgende Milieurama.

* De werkgroep natuurbehoud van de Bond Beter Leefmilieu ging van start met een petitie-actie rond het natuurbehoudsmanifest. Dit werd naar de pers en naar het ruime publiek doorgespeeld. Tevens werd de politieke wereld om steun verzocht: tot nu toe reagerden 4 gemeenschapsministers, 1 partijvoorzitter en 4 parlementairen. (Namen en kleuren zullen in een later stadium bekend gemaakt worden - nu is het nog wat te vroeg). Petitielijsten zijn nog steeds te verkrijgen op het sekretariaat.

* De bedrijvigheid rond het ontwerp-wetsvoorstel te kollektieve bescherming van het leefmilieu (als antwoord op het "arrest Eikendael"), is ook niet stilgevallen. Twee kontaktvergaderingen met geïnteresseerden (ook parlementairen) uit diverse partijen, verliepen vrij gunstig. De vraag wordt nu formeel gesteld aan de onderscheidene partijen, wie er het voorstel mede zal indienen in het parlement. En dan op hoop van zege.

* Provinciale vergaderingen voor de milieugroepen, om van gedachten te wisselen over de vernieuwde werking en de provinciale sekretariaten gingen al door voor Brabant en West-Vlaanderen. De rest volgt in het najaar.

* De Vlaamse Werkgroep Noordzee is van start gegaan: een inventaris van zeevervuiling aan onze kust zal worden opgemaakt. Dit zal het thema worden van een Noordzeekonferentie die doorgaat op 13 oktober. (Datum alvast vrijhouden) Bedoeling is dat een Noordzeememorandum overhandigd wordt aan staatssecretaris Aerts voor de milieuministerkonferentie van eind oktober over de Noordzee. Bovendien zullen wij vertegenwoordigd zijn op de internationale actiekonferentie Noordzee van de actiegroepen in Bremen op 25 en 28 oktober. De zee is ons ook een zorg.

* **Woord en wederwoord.**

In een brief aan minister De Croo protesteerde Bond Beter Leefmilieu tegen de uitlatingen over Bond Beter Leefmilieu van diens medewerker in een artikel in De Morgen over het snelspoor. De man in kwestie stelde dat er zoals de Bond tientallen, honderden verenigingen bestaan in België, wiens verzoeken toch niet allemaal ingewilligd kunnen

worden. De minister liet ons weten als liberaal niets te hebben tegen het feit dat privé-groepen zich uitdrukken over allerhande materies, zelfs over studies die nog niet neergelegd zijn, maar dat dit nog iets anders is dan druk uitoefenen: de regering heeft zich immers in eerste instantie te verantwoorden voor de Kamers. De Croo, de man verheven boven alle lobby's ????

* Een andere excellentie die een brief in de bus gedropt kreeg vanwege Bond Beter Leefmilieu was minister Lenssens, en dit i.v.m. de consultatieve commissie voor wedstrijden met motorvoertuigen. Daarin kloeg de Bond Beter Leefmilieu de ondervertegenwoordiging van de milieubeweging aan, en de gebrekkige administratieve werking van de commissie. Minister Lenssens liet weten de voorzitter van de commissie opdracht gegeven te hebben de problemen te onderzoeken. Afwachten maar.

DVM.

OVER DAVERDELLEKENS HANEKEUTELS EN ONSLIEVE- VROUWEKENSWAS

"Dialektische namen van planten en vruchten in Limburg" is deel 4 van de reeks "Limburg natuurlijk", samengesteld door de gekende E.P. Landewald Janssen. Uit een bekommernis om eeuwenlang overgeleverde volksnamen van planten en vruchten niet verloren te laten gaan, is dit overzichtelijk boekje ontstaan : Nederlandse en Latijnse namen, alfabetisch gerangschikt, zijn gevolgd door hun diverse dialektische benamingen, nogmaals gerangschikt per gemeente of gehucht. In de meeste gevallen volgt nadien een naamverklaring. Zo vinden we b.v. bij vlier (vrucht) : hielentieleberen, klotsberen, toetelarebesse, vlierberen, vlierbeziën, vlierbolleken, enz. Geen enkel natuurminnend Limburgs hart dat niet wegsmelt bij deze herinnering aan oude benamingen ... Ook voor dialektologen is het boekje een delicatesse, alhoewel niet voor alle namen een redelijke uitleg kon gevonden worden.

120blz., handig zakformaat, geïllustreerd met tekeningen en kaartjes van de schrijver, 150fr., uitgegeven door Stichting Limburgs Landschap, Schalkhovenstraat 73, 3732 HOESEL, rekeningnummer 456-4022001-20.

LG.

VERKEERSDREMPELS

R. Poté

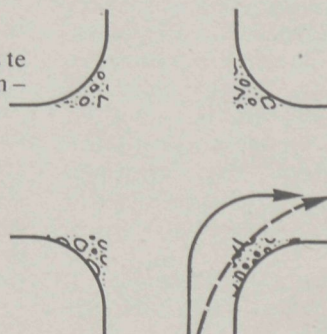
Deze praktische handleiding voor gemeentebesturen en werkgroepen, gaat in op het waarom van verkeersdrempels, evenals op de vragen waar ze moeten komen, welke signalisatie nodig is, over de noodzaak van een aanvullend gemeentereglement, de mogelijkheid tot subsidiering, gedragsvoorschriften voor de weggebruikers en wat met de oude verkeersdrempels te gebeuren staat ? Een uitgave van die Keure-Brugge, 39 blz., geen prijs vermeld.

RECHTZETTING

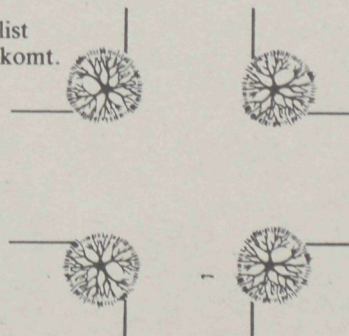
In Milieurama 5 stond de Alternatieve dokumentatiegids voor Vlaanderen besproken met een oude prijsvermelding (170 fr.). Deze dokumentatiegids is nog steeds verkrijgbaar bij v.z.w. Altinform, Kloosterstraat 63/1 te 2000 ANTWERPEN op rekeningnummer 001-0279594-19 maar dan wel voor 200fr. + 30fr. verzendingskosten.

RV

Op kruispunten zullen te ruime mogelijkheden om af te slaan snelheidsuitnodigend werken. Wat scherpere bochten – desnoods te verwezenlijken met rammelstroken – remmen de snelheid af.

Met bomen op de hoek van een kruispunt krijgt de automobilist de indruk dat hij op een pleintje komt. Zijn uitzicht wordt minder goed. Hij kan de situatie ver voor zich uit moeilijker overzien. Hij vertraagt....

DVM.

GROENE EKONOMIE

H. Becht, W. Van Dieren,
R. Hueting, Th. Potma.

Dit 117 blz. tellende boekje geeft een eenvoudige samenvatting van het officiële rapport van het Centrum voor Energiebesparing aan de Stuurgroep Maatschappelijke Diskussie Energiebeleid, het zogenaamde CE-scenario : in heel de discussie rond (kern)energie kwam dit scenario voor een alternatief economisch beleid tot stand. Dit scenario stelt een matiging in de industriële productie voorop terwille van een beter milieu en dus een veiliger toekomst (en meer werkgelegenheid!).

Te verkrijgen bij :
KRITAK, Vesaliusstraat 1
te 3000 LEUVEN. Kostprijs:
115fr.

TERMINOLOGIE VERKEERS- VEILIGHEID

Wegens de enorme evolutie die al enige jaren aan de gang is op het vlak van de verkeersveiligheid en de maatregelen om die te verhogen, komen er ook voortdurend nieuwe woorden en begrippen bij. Een lijst van 13 pagina's met termen en hun actuele betekenis is nu voorhanden om alle misverstanden uit de weg te ruimen.

VERKEERSGEDRAGINGEN

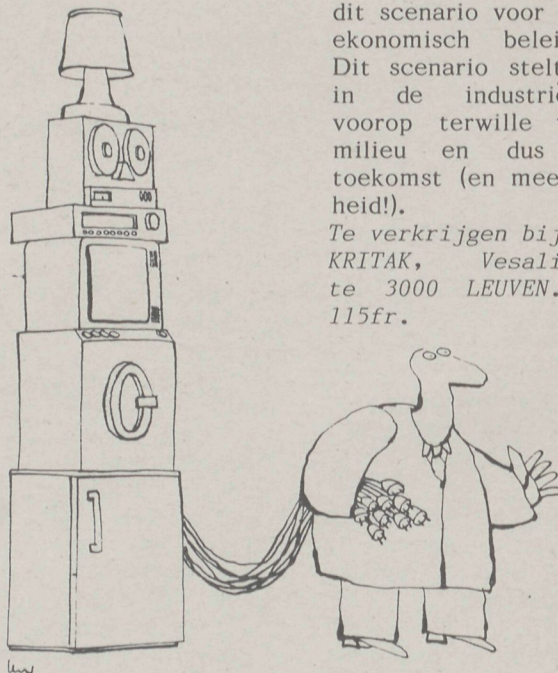
Cijfers en gegevens inzake verkeersgedrag van vooral jonge verkeersdeelnemers en niet-automobilisten (fietsers, voetgangers) werden samengebracht in een 16-tal pagina's. Deze brochure zou ons moeten helpen de mede-verkeersdeelnemers beter te begrijpen om zo naar meer veiligheid op de weg te evolueren.

VERKEERSONGEVALLEN - CIJFERS EN OMSTANDIGHEDEN

Je wordt vaak overstelpt met cijfers en statistieken, maar bij dit verslag trek je toch soms wel je ogen open. Je kunt zelf vergelijkingen maken en konklusies trekken ...
Brochure van 21 pagina's.

Drie uitgaven van vzw Verkeerspedagogisch Instituut Spinnersstraat 29 te 8800 ROESELARE, samengesteld door verkeersconsulent Marc Tanghe. Elke brochure kost 50fr.

RV

DVM.

AFVALPROBLEMEN, MILIEU- BELEID EN DE MAFFIA ?

Dit door Beter Leefmilieu Westhoek uitgegeven dossier (58 blz.) brengt in een eerste hoofdstuk algemene informatie in verband met afval en recuperatie van grondstoffen uit afval. In het tweede hoofdstuk wordt de aanpak van de vaste afvalverwerking in West-Vlaanderen geschetst;

ook de resultaten en de bespreking van een enquête in de Westhoek worden afgedrukt. Tot slot worden de grondgedachten voor een gemeentelijk milieubeleid weergegeven. Te bekomen door storting van 125fr. op rekening 035-0597605-29. Het dossier is ook te bekomen bij Georges Pollentier, Bergstraat 2 te 8280 KOEKELARE.

DS.

DE RUPELSTREEK TUSSEN ARGWAAN EN HOOP

Danny Wildemeersch

Vormt een nuttig werkinstrument voor wie werkzaam is in het vormingswerk, op gebied van milieuproblematiek en ruimtelijke ordening.

Verdere bespreking : zie rubriek film.

Uitgeverij Acco-Leuven-1984
120 p.
270fr.

RV.

WAAR DOOD EN LEVEN ELKAAR ONTMOETEN

De noodzaak van een nieuw kerkhof voor Kortrijk-Dutsel en Sint-Pieters-Rode en de voorziene uitbreiding van het kerkhof in Holsbeek boden de gelegenheid voor de plaatselijke Raad voor Leefmilieu om een actie op touw te zetten rond het thema "Begraafplaatsen". De raad verdeelt de aanleg van een moderne begraafplaats die niet enkel een laatste rustplaats zou zijn voor de doden, maar tegelijkertijd een aantrekkelijke tuin voor de bezoekers die er in rustig overdenken even willen vertoeven. Daarom werd een smaakvolle brochure uitgebracht die de bevolking wil inlichten over hoe het anders kan.

Naast enkele beschouwende teksten, worden er ook meer technische inlichtingen verstrekt. Ook de wetgeving dien aangaande wordt vermeld. Deze brochure heeft door haar oppervlakkigheid weinig waarde voor actiegroepen. Als instrument om de bevolking meer in te lichten over heraanleg van begraafplaatsen is ze echter uitstekend geschikt. Inlichtingen over deze brochure kunnen bekomen worden bij de Raad voor Leefmilieu p.a. Wijnants-Huygens, Leuvensebaan 124 te 3201 HOLSBEEK. Telefoon : 016/44.42.89.

MDP

WETTELIJKE SCHIKKINGEN INZAKE DREMPELSTRAAT & WOONERF

M. Tanghe

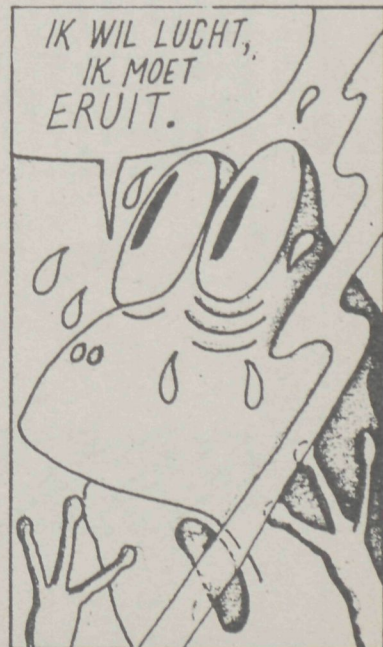
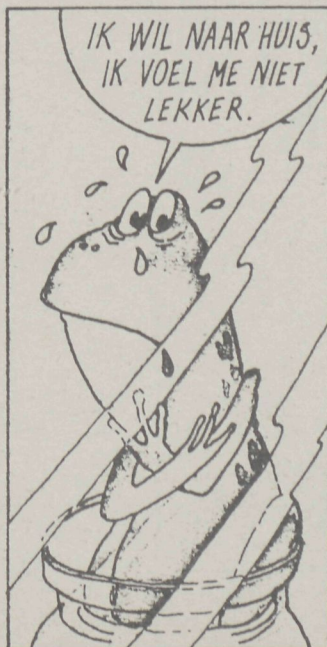
Het woonerf, dat zich in de jaren 60 in Nederland ontwikkeld heeft, werd op 23 juni 1978 wettelijk in België. Helaas de aanleg is nogal duur. Geleidelijk aan, in de hand gewerkt door de hierboven aangehaalde moeilijkheden, heeft de zogenaamde drempelstraat of verkeersarme woonstraat in Vlaanderen veld gewonnen. Onlangs heeft ook de verkeersdrempel een officieel tintje gekregen. Aan de aanleg van een woonerf en van een verkeersdrempel buiten een woonerf zijn bepaalde voorwaarden verbonden. Daarover handelt deze brochure.

Te verkrijgen bij :
Verkeerspedagogisch Instituut
Spinnersstraat 29, 8800 ROESELARE. Kostprijs : 50fr. DVM.

ANDERE INTERESSANTE PUBLIKATIES

* Stichting Voorlichting Energiebesparing Nederland (SVEN), Laan van Westenenk 501, 7334 DT APELDOORN, heeft een groot aantal brochures uitgegeven met o.a. als titel 'Energiebesparing in ...', b.v. Energiebesparing in spuitgietsbedrijven, in de zuivelindustrie, bij de assurantieadviseurs, enz. Deze brochures zijn gratis; een aantal 'kleinschalige media voor algemene ondersteuning' (klevers e.d.) en verbruiksartikelen met energiebesparingsboodschappen zijn mits betaling te verkrijgen.

* Ons leefmilieu, opvoeding van de jonge konsument, werkdokument bestemd voor de leerkracht (25fr.) en de avonturen van Kasper de kikker, een leefmilieuverhaal (40fr.) beide uitgegeven door OIVO (Onderzoeks- en informatiecentrum van de verbruikersorganisaties) Opperstraat 28, 1050 BRUSSEL waar nog een hele reeks nuttige uitgaven tegen konkurrentiële prijzen verkrijgbaar zijn (o.a. over voeding, snoep, reclame, kopen zonder kater, enz...).

DORPSINFO : 5 jaar tijdschrift voor het platteland.

Dorpsinfo is het tweemaandelijks tijdschrift van Plattelandsontwikkeling v.z.w., dat reeds vijf jaar bestaat.

Dorpsinfo krijgt vanaf zijn zesde jaargang een nieuwe vorm. Elk nummer bevat nu ook een poster in het midden en een aktueel punt. Dit tijdschrift brengt algemene en informatieve artikels en richt zich naar geïnteresseerde dorpsbewoners, dorpsraden,

de verenigingen, adviesraden, aktiegroepen, scholen en gemeentebesturen.

Je kan een gratis proefnummer aanvragen of je abonneren voor slechts 300fr. voor 1984 bij : Dorpsinfo, Plattelandsontwikkeling v.z.w., Blankenbergestraat 74 te 9000 GENT. Telefoon 091/21.11.48, rekeningnummer 068-0921280-01.

ME

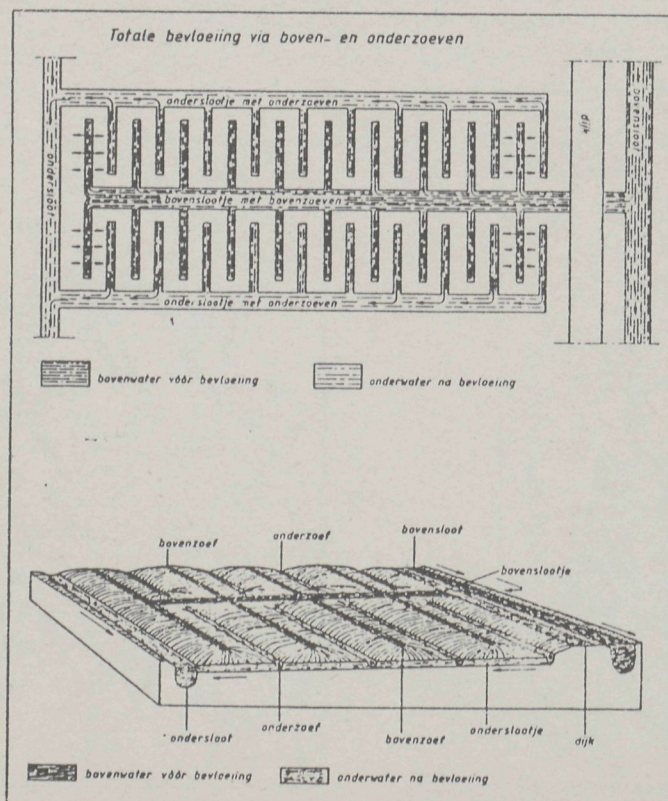
DE VLOEIWEIDEN te Lommel-Kolonie

De vloeiveiden van Lommel-Kolonie vormen een landschap dat door de mens kunstmatig tot stand werd gebracht bijna 150 jaar geleden. Het nivelleren van het terrein (230 ha), het aanleggen van de percelen in bevoeiingsbedden, het graven van het aanvoerkanaal, van bovensloten (aanvoersloten), van ondersloten (afvoersloten) en van bevoeiingsgreppels, het bouwen van schutten (waterkeringen), van trogen (houten bekistingen om een sloot over een andere sloot te leiden), van bruggen en dijken,

kortom alles wat nodig was om het gebied bevoeibaar te maken (natuurlijk allemaal nog puur handenarbeid) kwam op 1 jaar klaar en kostte 23.251,31fr.

Dit zeer interessante werkje van de Stichting Limburgs Landschap, geschreven door Albert Mertens en Louis Simons, behandelt de aanleiding tot de oprichting, de zeer boeiende geschiedenis, de vernuftige bevoeiingstechnieken en het leerrijke natuurgebeuren, van dit kultuurlandschap.

Te krijgen bij Stichting Limburgs Landschap, Schalkhovenstraat 73 te 3732 HOESELT. Prijs : 150fr.

VERANTWOORDE VERPAKKING

Kleurrijke en oogstrelende verpakkingen zijn vertrouwde elementen geworden van ons westers leefpatroon. Zonder een aangepaste verpakking is een produkt tegenwoordig zelfs zo goed als onverkoopbaar. En we zijn blijkbaar bereid om voor al dat fraais een hoge prijs te betalen, niet alleen in de winkel. Denk maar eens aan de enorme afvalberg die we met z'n allen opstapelen en die - op zijn zachtst gezegd - niet even oogstrelend is als de verpakking zelf.

Op vragen over het "hoe" en "waarom" van onze verpakkingen, over materiaal- en energieverbruik, over hergebruik en/of recyklage, enz... tracht dr. Fr. Lox een antwoord te geven. Zijn boek wil aldus een hulpmiddel zijn bij een keuze van goede en milieuvriendelijke verpakkingen; een wegwijzer om ons niet te laten misleiden bij onze koopgewoonten.

Frans Lox, Verantwoorde verpakking, Uitgeverij De Nederlandsche Boekhandel, Antwerpen 1983, 288 blz., prijs : 615fr.

GM

HET ENIGE DAT JE WEGGOOIT ...

Deze nieuwe uitgave van Vereniging Milieudefensie is tegelijk een boek over akties, een boek over verpakkingsmaterialen en een boek over de achtergronden van de verpakkingsproblematiek.

"Het enige dat je weggooit..." is gebaseerd op jarenlange aktie-ervaring tegen weggooiverpakkingen. Een uiterst informatief boek waar het nodige speurwerk aan vooraf ging.

"Het enige dat je weggooit... een boekje open over verpakkingen" kost 260fr. (96blz.) en is te bestellen bij Infodok, Bogaardenstraat 79 te 3000 LEUVEN. Telefoon 016/22.87.44.

MDP

GM

WETLANDS

BELANG, BEDREIGING en BESCHERMING VAN WATER- RIJKE GEBIEDEN

Veel mensen associëren begrippen als moeras en wad met eentonige, uitgestrekte, modderige gebieden, die alleen geschikt zijn als stortplaats voor vuil of inpoldering. Wetlands vervullen echter een belangrijke functie. Het zijn gebieden met veel voedsel die om talloze redenen belangrijk zijn, zowel voor mens als dier.

In het eerste deel van deze brochure wordt geprobeerd de betekenis van wetlands en de grote verantwoordelijkheid die men heeft voor de bescherming van deze gebieden, te schetsen. In het tweede deel wordt getracht de noodzaak van beschermingsmaatregelen aan te tonen en komt men tot meer konkrete aanbevelingen op dit gebied.

Deze brochure van G. Braakhekke en A. Drijver richt zich op de Nederlandse situatie en de directe invloed van Nederland op buitenlandse wetlands.

Te krijgen bij de Stichting Natuur & Milieu, Donkerstraat 17, NL-3511 KB UTRECHT.

MDP

VOGELS ECOLOGIE EN ONTWIKKELING

De Stichting Mondiaal Alternatief bestaat dit jaar reeds 10 jaar. Met dit jubileumnummer geven ze een verslag over de vijf jaar durende actie ter redding van de trekvogels. De richtlijn van de Raad van 2 april 1979 was de eerste internationale konventie op het gebied van de natuurbescherming met sanktiemogelijkheden. Drie nieuwe bestuursleden stellen zich voor aan de hand van een artikel, waarin zij hun positie en hun verwachtingen weergeven.

*Te bestellen bij :
Stichting Mondiaal Alternatief
P.O. Box 168*

NL- 2040 AD ZANDVOORT

Prijs : te bestellen tegen portokosten.

ME.

PESTICIDEN ? BIOLOGISCHE BESTRIJDING ALS ALTERNATIEF

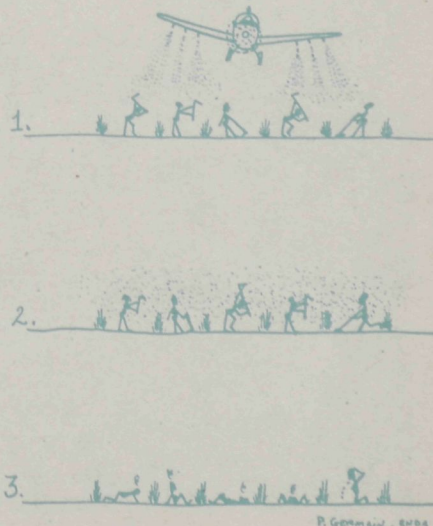
Een duidelijke "pro-pesticide"-uitgave van de Leefmilieukampagne !! "Immers zonder de inzet van pesticiden zou het grootste gedeelte van de wereldvoedselproductie verloren gaan. Hetgeen ondanks de voedselvoorraden, tot catastrofale rampen zou leiden. Vandaar dat ... volgens de leefmilieukampagne ... voor de huidige land- en tuinbouwer het gebruik van pesticiden onontbeerlijk is geworden!" Men tracht een antwoord te geven op het waarom van pesticiden in onze land- en tuinbouw, op een veilig gebruik (+ wetgeving) en op "de biologische bestrijding als alternatief" wordt zeer kort ingepikt. Op de vraag of de bestrijdingsmiddelen en hun residu's de mens en zijn leefmilieu bedreigen wordt niet diep genoeg ingegaan. Ook al weet men dat de resten en/of afbraakproducten niet alleen in de lucht, het water of de bodem terechtkomen, maar ook in ons lichaam door het eten van behandeld voedsel, door het inademen van vervuilde lucht bij het bereiden en het verspreiden

of zelfs door rechtstreeks contact van de pesticiden met onze huid. Ondanks deze negatieve zijde ... beweert men dat men de waarde van deze producten niet kan wegcijferen.

Gratis te verkrijgen bij de Leefmilieukampagne, Jozef II-straat 36-38 te 1040 BRUSSEL.

GM.

Insekticiden = strijd tegen de honger ?

DURME VZW.

Redactieadres

A. Van Doorslaer,
Bloemistenstraat 13

9100 LOKEREN
Telefoon : 091/48.31.75.

Durme v.z.w. werd op 27 januari 1969 gesticht, vooral omdat er in de Durmestreek geen enkele actieve vereniging voor natuurbescherming bestond. Van bij de oprichting was het duidelijk niet de bedoeling tot een zoveelste wandel-, studie- of reisclub te komen, maar wel de natuur- en milieu-beschermingsgedachte te propagere en de bedreigingen met alle wettelijke middelen te bestrijden.

Momenteel zijn er 3 afdelingen actief : Lokeren, Waasmunster, Hamme. Ook de kern Zele heeft vaak een belangrijke inbreng.

Studie, beheer, bescherming en edukatieve uitstraling verzorgen van natuur en landschap in de Durmestreek.

Het tijdschrift "t Groene Waasland" (6x per jaar) wordt uitgegeven in samenwerking met de andere natuur- en milieugroeperingen uit het Waasland. Daarnaast verschijnt het jaarlijkse verslag "Avifauna van de Durmevallei".

Hun werkingsterrein is het beheer van natuurreservaten te Lokeren, Waasmunster en Hamme. Het voornaamste is Molsbroek te Lokeren. Dit is een 80 ha groot moeras, gerangschikt als landschap en als eerste erkend door de Vlaamse Gemeenschap. Het beheer verloopt volgens een beheersplan dat in de voornoemde wettelijke bepalingen is opgenomen. Dit plan omvat 4 delen : algemeen landschappelijk beheer, sociaal beheer en opvang van publiek, fauna en florabeheer en wetenschappelijk onderzoek. Na jarenlange administratieve lijdensweg zal een volwaardig bezoekerscentrum in 1985 kunnen geopend worden.

- Indienen van talrijke dossiers voor de rangschikking van

landschappen, propageren van het ondertussen gerealiseerd wandelpad op de spoorwegbedding Lokeren- Moerbeke, uitbouwen van groots project natuurleerpaden te Lokeren (brochures, werkbladen, natuurleerpadborden). Diverse uitgaven over natuur en natuurbescherming te Waasmunster.

Akties

* Met alle mogelijke middelen ijveren voor een gezond leefmilieu. Bescherming van de natuur- en landbouwgebieden, door onderhandelingen waar het kan, maar ook door keiharde akties waar het noodzakelijk is. Die akties worden meestal gevoerd in samenwerking met andere verenigingen en kregen vaak de steun van politici van alle strekkingen.

* Een vermelding van belangrijkste akties : S.O.S. - Durme waardoor weer zuiver water in een strook van de rivier kwam, beletten van verkaveling van natuurgebied Buylaers in de kern van Lokeren en stimuleren van de inrichting als volwaardig natuurgebied, diverse burgerlijke partijstellingen en klachten tegen wildbouw in de open ruimte, geslaagde akties tegen o.a. kanaal Gent-Temse, vliegveld te Waasmunster, gedwongen ruilverkaveling te Zele-Hamme, autowegen Mons-Perkpolder en Alle, en uitbaggering van de kreken te Moerbeke.

kalender

van maandag 23 juli tot donderdag 26 juli

telkens van 8 u 30 tot 18 u 30, fietsvierdaagse in het Brugse, vooraf inschrijven bij De Volkshogeschool, Baliestraat 58 te 8000 BRUGGE, tel. 050/33.01.12, kost 400fr.

van 31 juli tot 13 augustus

Internationale geweldloze aktie in Zwitserland en Frankrijk, tentenkamp, inlichtingen Anita Barri, Mollestraat 10 te 2800 MECHELEN.

van 30 juli tot 3 augustus

Te Avekapelle, "Tippen aan kruiden, leven met natuur". Georganiseerd door de Stichting Lodewijk de Raet, Liedtsstraat 27 te 1030 BRUSSEL.

van 5 tot 10 augustus

Stavelot, ook voor gezinnen met kinderen, "Natuurvakantieweek in de Ardennen". Georganiseerd door de Stichting Lodewijk de Raet, Liedtsstraat 27 te 1030 BRUSSEL.

van 13 tot 18 augustus

Kessel-lo "Gezondheid, energie : in jezelf, in de natuur". Georganiseerd door de Stichting Lodewijk de Raet, Liedtsstraat 27 te 1030 BRUSSEL.

VAKANTIEMAANDEN

Natuurkampen - ruime keuze - spotprijzen :

* VJN Natuur 2000, Bervoetstraat 33 te 2000 ANTWERPEN

* JNM, Kortijksepoortstraat 58 te 9000 GENT

* WWF-Pandaklub, Naamsestraat 150 te 3000 LEUVEN

* ATB-De Natuurvrienden, Provinciestraat 53 te 2018 ANTWERPEN

van 10 tot 13 september

5de Internationale Konferentie in Leuven "Chemistry for protection of the environment", inl. K.VIV, Jan van Rijswijcklaan 58 te 2018 ANTWERPEN.

van 26 tot 29 september

"Kijk op Europese stadsvernieuwing" in Antwerpen, eerste bijeenkomst van de Permanente Konferentie voor de Europese Stadsvernieuwing, inl. Brusselsestraat 51, 6211 PB MAASTRICHT.

6 oktober

In Hulst, symposium over de watervervuiling van de Schelde, inl. Wergroep Water (Vermeylenlaan 1/15 te 1050 ANTWERPEN) of Benegora (Oud Broek 2 te 2090 STABROEK/PUTTE).

Akademiejaar 1984-1985, Vrije Universiteit Brussel, "Getuigenschrift Menselijke Ecologie", inl. Prof. C. Suzanne of dr. L. Hens, Pleinlaan 2 te 1050 BRUSSEL, tel. 02/641.34.24 of 02/641.34.08.

ILLUSTRATIES

Kaft : Stichting Omer Wattez v.z.w.; blz. 3 : Belgische Spoorwegen (advertentie); blz. 4, 6, 7 : Stichting Omer Wattez v.z.w.; blz. 10, 12, 13 : Archief Milieurama; blz. 15, 19 : De Kust, van Rottum tot Calais, Doeke Eisma en Toon Fey, Uitgeverij 't Spectrum blz. 16, 22, 24, 26 : Archief Milieurama; Blz. 25 : Illustratie VAKS; blz. 32 : Buurthuis de Straatmus; blz. 38 : Durme v.z.w.

MILIEURAMA IS HET
MAANDBLAD VAN DE
BOND BETER LEEFMILIEU

REDAKTIE EN ADMINISTRATIE :

Aarlenstraat 25
1040 BRUSSEL
Tel.: 02/230.94.10

JAARABONNEMENT :

300fr. te storten op rekeningnummer 427-908220
1-48 van de Bond Beter Leefmilieu v.z.w.
Steunabonnement : 500fr.
Buitenland : 350fr.
Cultureel jongeren-paspoort, Plus-drie-pas : 240fr.
Los nummer : 40fr.

HOOFDREDAKTEUR EN VERANTWOORDELIJKE UITGEVER :

Dirk Van Melkebeke

MEDEWERKERS :

Martin Besieux,
Eddy Deceuster,
Mark Depaepe,
Marleen Engels,
Lieve Grauls,
Ann Kenis,
Herman Lootens,
Griet Meyer,
Dirk Serneels,
Dirk Van Melkebeke,
Resi Vervaet.

LAY-OUT :

Mark Depaepe

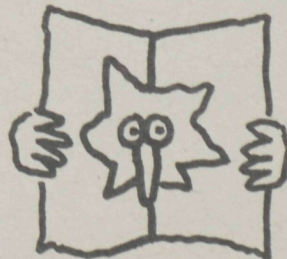
TYPISTE :

Marleen Engels

COPYRIGHT :

Overname van artikels wordt aanbevolen, mits schriftelijke toelating en bronvermelding.

KRINGLOOPPAPIER IS
MILIEUVRIENDELIJK

puzzelen

Uit de juiste oplossingen van het mei-nummer werd Remi Van de Reyd uit Laakdal als winnaar geloot.

HORIZONTAAL : 1. linaaan-parkiet 2. Aa-fenol-O.K. 3. es-It.-tee-zr.-Ti 4. uitleg-kwaken 5. wasautomaat 6. ir.-SS-ram-Al-ra
7. Nijl-eb-Cr-hen 8. Spanje-bedrag 9. heg-dn-ll.-mes 10. OL-Re-J.N.M.-e.a.-n.C. 11. berggorilla 12. Orwell-bikini 13. ka-bo-EPO-
EO-WC 14. zo-resem-of 15. Nanking-fosfaat

VERTIKAAL : 1. 'leeuw-Hoboken 2. si-Rijsel-Ra 3. na-T.W.-LPG-B.W.-Zn 4. Dallas-reebok 5. Tesslerlo 6. af-G.A.-B.J.N.-g.l.-
Rn 7. net-Ur-jg.-E.E.G. 8. nektar-Knoops 9. Poe-o.m.-Mr.-oef 10. al-km.-cel-ib.-Mo 11. zwaardlelie 12. koraal-alkoof 13. ik-kt.-
ham-al-fa 14. te-regen-NW 15. tuinman-schicht.

Gezien de vakantie- en verloftoestanden deze maand een extra-grote puzzel. Met behulp van de hieronder gegeven lettergrepen kunnen 30 woorden gevormd worden; naast de omschrijving is ook het aantal letters gegeven. Bij een juiste oplossing verschijnt er op de 1e en de 5de vertikale rij een reeks van 7 HUISHOUD-
LIJKE AFVALSTOFFEN die door iedereen apart kunnen gehouden worden voor recycling of recuperatie. Opgelet : het woord onderaan de eerste rij kan doorlopen bovenaan rij vijf. U hoeft ons enkel de namen van de 7 afvalstoffen op te sturen (drukletters A.U.B.).

1. Waanzinnig zinloos wapen-----	
2. Alternatieve energievorm -----	
3. Middel tot energiebesparing ----	
4. Vaste brandstof -----	
5. Pollutievorm -----	
6. Zwaar metaal-----	
7. Grijsgroen inlands zangvogeltje -	
8. Kaart voor openbaar vervoer---	
9. Dopheide -----	
10. Vlaams stortgebied -----	
11. Vervuilingpunt van de Noordzee	
12. Gevolg van fosfaatvervuiling ---	
13. Giftig tabaksbestanddeel -----	
14. Milieuvriendelijk kooktoestel ---	
15. Overbodige overheidsuitgave ---	
16. Vloeibare brandstof -----	
17. Sterk vervuilde vloeistof -----	
18. Scheikundig verdelgingsmiddel --	
19. Zeldzame blauwe bloem -----	
20. Zwemvogel met keelzak -----	
21. Zeldzame ambtenaar -----	
22. Theorie van Darwin -----	
23. Hergebruik van grondstof -----	
24. Nee bedankt ! -----	
25. Tropisch bos-----	
26. Ivoorleverend zoogdier-----	
27. Dunne petroleumvlek -----	
28. Gevolg van cadmiumintoxicatie-	
29. Duitse snelleweekreaktor in spe	
30. Vergiftigingssymptoom -----	

LETTERGREPEN : A/A/AAN/AARD/AR/BO/BON/CI/CY/DE/DE/DEM/
DING/E/E/E/E/EU/FANT/FI/FILM/FOR/GAS/GE/GEN/GER/GIE/GIF/
GING/I/IN/KA/KAAN/KAL/KAR/KE/KERN/KERN/KET/KLA/KO/KO/
KOOP/KRACHT/LE/LE/LEER/LEI/Len/LI/LI/LIE/LIE/LING/LU/MENT/
MON/NE/NE/NER/NI/NIER/NUIS/O/O/O/PE/PEL/PES/RA/RE/RE/
RI/RING/RING/RU/SCH/SEEN/SLAG/SO/SPEK/STREEK/TER/TEUR/
TI/TI/TI/TIE/TJAF/TJIF/TRAM/TRO/UIT/VER/VER/VO/VUI/WA/WIND/
WOUD/IJ/ZER

De prijs van de maand bestaat uit een boekenpakket ter waarde van 500fr. De oplossingen dienen ons ten laatste op 7 september te bereiken : Milieurama Kruiswoordraadsel, Aarlenstraat 25, te 1040 BRUSSEL. De winnaar en de juiste oplossing worden bekend gemaakt in de Milieurama van oktober.